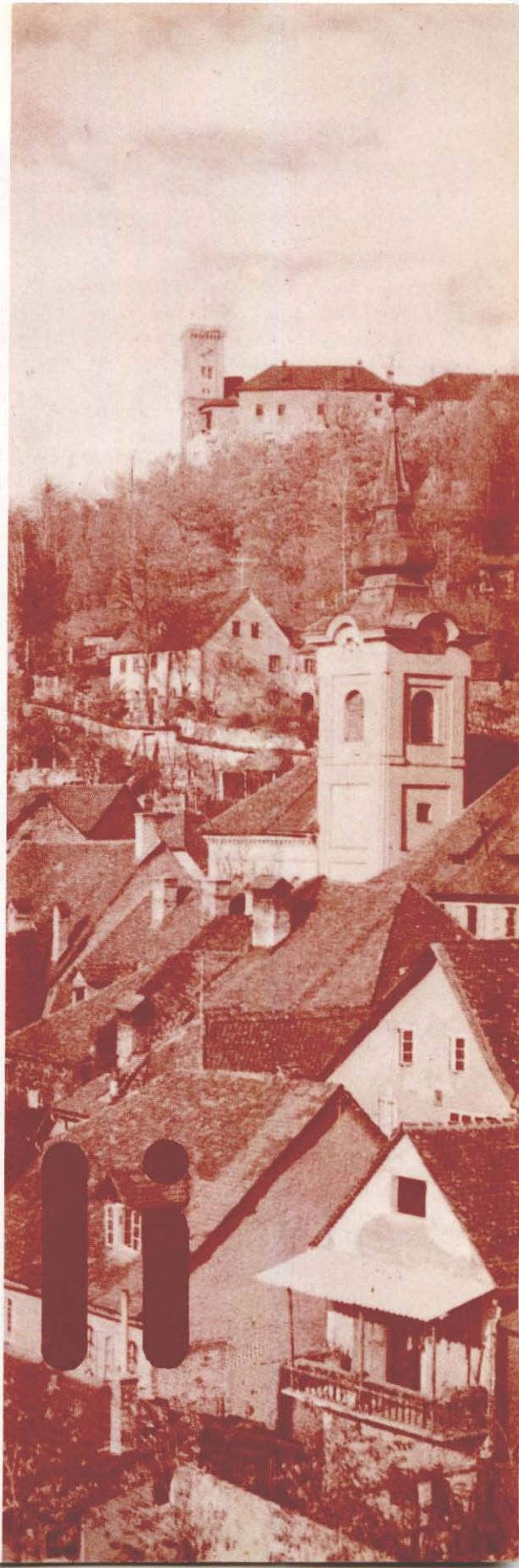

misli

THOUGHTS - LETO 33

VELIKO je zadnji čas govora, da gre za sam obstoj slovenstva. Res mnogi, ki so bili na obisku doma, po vrnitvi pripovedujejo, da na ulicah domačih mest slišiš več tuje kot pa domače govorice. Ni dolgo, ko je rojak iz N.S.W. pisal uredništvu: "Sram me je, da doslej nisem bil naročnik MISLI. Ob obisku domovine pa sem resno začutil, kaj bi nam moral svobodni tisk pomeniti. Pošiljam za naročnino in sklad, odslej pa bom redni naročnik in bralec . . ." Rade volje sem ga vpisal med naročnike, ob pismu pa se zamislil.

Res, veliko je poslanstvo izseljskega tiska in tudi MISLI imajo odgovorno nalogu, katero že vrsto let vestno izvršujejo. Ohranjajo slovenstvo v vsej njegovi razsežnosti, pa naj se tega bralci zavedajo ali ne. Podaljšujejo življenje avstralskemu delu Slovenije v svetu, ki se po svoje bori za obstoj, pa ga obenem skrbi pereči problem slovenstva v sami matični domovini. Doma je nevernost zlasti v tem, ker mnogi enostavno ne vidijo, kaj našemu naruodu grozi. Pa tudi med nami tukaj so rojaki, ki so tako zagledani v Jugoslavijo, da si slovenskega problema kar ne morejo zamisliti. In vendar obstaja v vsej resničnosti. Naše MISLI bodo še opozarjale nanj. Je pa žalostno, da moramo imeti zdomci skrbi za domovino, ko bi moralo biti ravno obratno.

— Urednik in upravnik

K naslovnim slikam: Skoraj nenavadna slika Gradu preko streh stare Ljubljane okrog starodavne šentflorjanske cerkvice.

misli

(THOUGHTS) — Religious and Cultural Monthly in Slovenian language — Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia — Izdajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'BECKETT STREET, VIC. 3101 — Tel.: (03)861 7787 — Poštni naslov: MISLI, P.O.BOX 197, KEW, VIC. 3101 + Letna naročnina (Subscription) \$ 6.—; izven Avstralije (Overseas) \$ 10.—; letalsko s posebnim dogovorom — Naročnina se plačuje vnaprej — Poverjeništvo MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo — Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema — Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam — Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 — Tel.: (03)380 6110

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni ni vključena!

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) — Izdal Slovenian Research Center of America. — Cena I. dela 7.— dol., drugega 8.50 dol.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi (Komac-Škerlj), žepna izdaja. Končno dospela nova pošiljka. Cena 8.— dolarjev.

ANTOLOGIJA SLOVENSKEGA ZDOMSKEGA PESNIŠTVA — 280 strani. Cena vezani knjigi 16.— dol., broširani 13.— dol.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. knjiga — Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprtjo s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig skupaj je 40.— dol. (Posamezne knjige: prva 7.—, druga 9.— in tretja 28.— dol.)

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa pokojnega Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po vojni. Zares vredna branja. Cena vsem trem delom samo 10.— dol.

VERIGE LAŽNE SVOBODE — Ena zadnjih knjig, izdanih v Sloveniji v svetu. Napisal misijonar Andrej Prebil CM. — Cena vezani knjigi 13.— dol., broširani pa 10.— dol.

POLITIKA IN DUHOVNIK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljskega duhovnika Msgr. I. Kunstla. Cena 2.— dol.

PERO IN ČAS I. — Izbor iz pisanja Mirka Javornika od leta 1927 do leta 1977. Obsežna knjiga 529 strani. Cena 15.— dol.

NAŠ IN MOJ ČAS — Zbirko študij etničnih in kulturnih vprašanj je napisal filozof dr. Vinko Brumen v Argentini. Cena vezani knjigi 13.— dol., broširani pa 10.— dol.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO — Izjave prič o teharških dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. Cena 2.— dol.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Napisal Tomaž Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. — Cena 2.— dol.

ZEMLJA SEM IN VEČNOST — Pesmi Karla Mauserja. Cena 5.— dol.

MATI, DOMOVINA, BOG — Pesmi Ludvika Ceglarja. Cena 2.— dol.

TRENUTKI MOLKA — Misli za vsak dan leta je napisal lazarist Franc Sodja. Knjiga je izšla v Argentini. Vezana 4.— dol., broširana 3.— dol.

»LET POKLICEV«

ALI smemo leto poklicev, ki ga bomo v Cerkvi na Slovenskem začeli na praznik Marijinega rojstva, 8. septembra letos, imenovati "leto božjega usmiljenja"? Ali smemo nanj obrniti besede, ki jih je govoril naš Gospod ob začetku svojega javnega delovanja, ko je prišel na obisk v Nazaret, kjer je bil vzrejen? "Po svoji navadi je šel sobotni dan v shodnico in je ustal, da bi bral. Dali so mu knjigo preroka Izajaja. Odprl je knjigo in našel mesto, kjer je bilo pisano: 'Duh Gospodov je nad menoj; zato me je mazil. Poslal me je, da ubogim oznanim blagovest; da naznanim jetnikom oproščenje in slepim pogled, da zatirane izpustim na prostost in oznanim leto božjega usmiljenja'" (Lk 4, 16 - 19).

Kar je nekoč napovedal prerok Izajaja, se je s Kristusovim nastopom in delovanjem začelo izpolnjevati, kakor stoji zapisano v evangeliju (Lk 4, 21). V moči Svetega Duha je Kristus duhovno ubogim oznanjal evangelij, ujetim v grehu prisnel odrešenje, nevednim in zaslepljenim odkril resnico, zatirane v suženjstvu sebičnosti in sovraštva izpustil v sbobodo novega življenja in ljubezni. S tem se je za človeštvo začelo leto božjega usmiljenja. Da bi se to leto nadaljevalo vsa stoletja do konca sveta, je Kristus Cerkvi in posebno svojim duhovnikom v Cerkvi naložil isto poslanstvo. Ljudem naj oznanajo in prinašajo, kar jim je prinesel Kristus.

Ali bo imela tudi Cerkev na Slovenskem vedno dovolj duhovnikov, ki bodo ljudem oznanjevali leto božjega usmiljenja in nadaljevali Kristusovo poslanstvo? V pastoralnem letu 1984/85 bi si radi z vso iskrenostjo postavili to vprašanje, ki naj se vedno bolj razvije v velik skupni odgovor, v mogočno molitev in v prizadevno sodelovanje vseh, ki jim je prihodnost in usoda slovenskega naroda in Cerkve v današnjem svetu kaj mar.

V letu 1983/84 smo praznovali sveto leto odrešenja. Upravo, da je bilo to leto tudi za nas čas milosti, čas božjega obiskanja in leto božjega usmiljenja. Leto poklicev pomeni nadaljevanje tega časa s posebnega vidika, tudi v zvezi s svetovnim letom mlađine 1985. Dolgo in na različne načine smo se pripravljali, premisljevali in načrtovali, kako naj leto poklicev močno razgiblje našo Cerkev, župnije, družine, mladinske skupine in sploh ves slovenski narod. Slovenski začetek tega leta poklicev na Brezjah, na Ptujski gori in na Sveti gori bo v vseh treh škofijah veliko znamenje za pomemben čas v verskem življenju našega naroda. Čakajo nas

LETNIK 33

ŠT. 9

SEPTEMBER 1984

VSEBINA:

- "Leto poklicev" – Nadškop
dr. A. Šuštar – stran 225
- Molitev v večeru življenja – stran 226
- Vprašanja naseljevanja – A. L. Ceferin – stran 227
- Del zemlje smo – stran 228
- Moja pot – Jean B. Assamela Arita – stran 229
- "Jutri greste domov . . ." – črtica – Lenka – stran 231
- Malo za špas, malo zares – L. P. (ZDA) – stran 232
- Srečno je za nami . . . Janez Primožič – stran 234
- Dopust kar tako – črtica – J. L. – stran 235
- Adelaidski odmevi – P. Bernard – stran 236
- Če drug drugega srečujemo . . . I. Dirnbeck – stran 237
- Izpod Triglava – stran 238
- Kako sem star? – Ps. 71 (70) – P. Ciril – stran 240
- P. Bazilij tipka . . . – stran 242
- Pesem dveh src – roman – Florence L. Barclay – stran 244
- Naše nabirke – stran 244
- Nekaj misli ob očetovem dnevu – Judy Šajn – stran 246
- Izpod sydneyjskih stolpov – P. Valerjan – stran 247
- O zveznem proračunu 84/85 – T. Možina, B.Ec. – stran 249
- Z vseh vetrov – stran 250
- Kotiček mladih – stran 252
- Križem avstralske Slovenije – stran 253
- Po "slovensko" se nasmejmo! – stran 256

MOLITEV V VEČERU ŽIVLJENJA

GOSPOD,
zahvaljujem se ti,
da po vseh letih dela in skrbi
končno le najdem čas in mir:
zase in za svoje želje,
za vse lepo, ki me obdaja,
za tvoje stvarstvo,
za samega sebe.

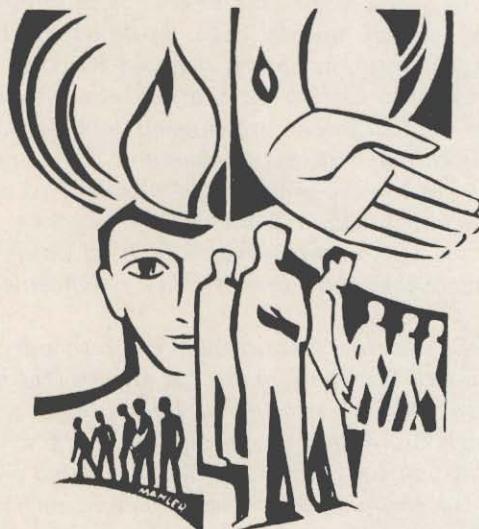
ZAHVALJUJEM se ti,
da sem
v višavah in nižavah
zemeljskega življenja
ohranil vero vate.
Zahvaljujem se ti,
da sta moj trud
in moje prizadevanje
vendarle bila smiselna,
ker je ob vsej minljivosti
vsega zemeljskega
vendarle ostala izkušnja,
da si me ti sprejel
in me blagoslovil.

ZAHVALJUJEM se ti,
da si mi
— pri vsej trdoti življenja —
naklonil številne radosti:
kot predokus
tiste večne blaženosti,
po kateri,
ko se moj dan nagiba h kraju,
že hrepeni moje srce.

velike naloge, če bomo vedno bolj znali brati znamenja časa, razumeti božji klic in nanj odgovoriti. "Namen leta poklicev je, da poglobi zavest poklicanosti v osebnem, družinskom, krščanskem in družbenem življenju in posebno, da pozivi zanimanje za duhovniške in redovniške poklicev," je bilo rečeno že v napovedi slovenskih škofov, ki je bila objavljena v novomašni številki Družine. Leto božjega usmiljenja pa naj se pokaže zlasti v tem, da nam Bog v prihodnosti da veliko novih duhovniških in redovniških poklicev, ki bodo zrasli iz naših družin, zoreli v naših župnih in dozoreli v naši Cerki ter bodo viden dokaz božjega usmiljenja.

Ko je Jezus v Nazaretu oznanil leto božjega usmiljenja, so se Nazarečani nad njim pohujševali, ga vrgli iz mesta in odvedli na rob hriba, da bi ga pahnili v prepad. In o Jezusu pravi evangelij: "On pa je šel po sredi med njimi — in je odhajal" (Lk 4,30). Kaj takega se med nami ne sme zgoditi. Trdno verujemo in zaupamo, da se bo v letu poklicev zgodilo nasprotno: vsi, posebno pa družine in mladi, bomo sprejeli Gospoda. Jezus bo ostal med nami in prihajal bo na nov način, posebno v novih poklicih duhovnikov, redovnikov in redovnic, pa tudi očetov in mater in v vseh oblikah družbenih poklicev k nam in nas utrjeval v zavesti, da nas Bog kliče. Tako bo leto poklicev zares leto božjega usmiljenja in s tem leto novega upanja v novo prihodnost.

DR. ALOJZIJ ŠUŠTAR,
ljubljanski nadškof in metropolit

Tudi Slovenija v svetu se bo pridružila Cerkvi v Sloveniji
in v tem LETU POKLICEV pomnožila svoje molitve:
v globoki zavesti, da si mora Gospodovih delavcev izprositi!

ODKAR je prof. G. Blainey v marcu na konferenci viktorijskih Rotary-klubov kritiziral preveliko in prednostno naseljevanje Azijcev v Avstraliji zadnjih let, je sprožil veliko debato v parlamentu, na javnih sestankih in v krogih delavcev multikulturalizma. Marsikdo je pričakoval, da se bo to poleglo, a debata se je samo še bolj razširila v javnosti – po časopisu, radiu in televiziji.

Vprašanja naseljevanja

ALEKSANDRA L. CEFERIN

V boljše razumevanje je povedati, kdo je Blainey in kaj je rekel v zvezi multikulturalizma. Geoff Blainey je ugleden univerzitetni profesor avstralske zgodovine, predstojnik oddelka na melbournski univerzi. Spisal je štirinajst knjig, med temi tudi knjigo o naseljevanju Viktorije in prav letos proslavljam stopetdeseto obletnico. Načeljeval je mnogim vladnim odborom in je bil tudi predsednik "China Art Council".

Profesor Blainey je med drugim rekel: ... v zadnjih časih, posebno pa v zadnjem letu, se pri naseljevanju daje prevelika prednost Azijcem ... več kot polovica naseljencev zdaj pride iz Azije in mnogi so kmetje, ki se po izobrazbi razlikujejo od dosedanjih ... Avstralci so sicer v zadnjih tridesetih letih pokazali veliko toleranco, postajajo pa nezadovoljni ob velikem številu južno-vzhodnih Azijcev, ki se naseljujejo, imajo malo možnosti dobiti zaposlenje (brez lastne krivide) in živijo na stroške davkopalčevalcev ... Danes sta dve Avstraliji. Ena je finančno preskrbljena in ni v nevarnosti brezposelnosti; ne ve za drugo, kjer vlada brezposelnost in je za otroke majhna možnost zaposlitve ... evropski naseljenici so bili sprejeti v letih polne zaposlitve ... na številno in naglo naseljevanje Azijcev, posebno v predmestjih, kjer se naseljujejo, avstralski prebivalci niso pripravljeni ... če je bila svoječasna avstralska "bela" politika neprimerna in krivična, je mogoče sedanja pravtako neprimerna in tuja velikemu delu avstralskega mnenja ... v svetu je malo primerov, kjer se daje mali manjšini tolika prednost ... ima občudovanje za azijske naseljence, a naseljevanje mora biti regulirano po številu in v primernih obdobjih. Če Avstralija dovoli samo eno desetino naselitvene kvote za Azijce in druge iz trejega sveta, bo Avstralija še vedno na čelu svetovne lestvice v sprejemanju naseljencev različnih ras in kultur.

Tako profesor Blainey. Zaključuje pa z ugotovit-

vijo, da ne odločajo politiki in ne Canberra o uspehu ali neuspehu naseljevanja, temveč javno mnenje.

V svojih govorih je mož prezrl precej dejstev v javne politike zadnjih vlad, priložnostno enostransko je tolmačil statistične podatke. Zato je prav pisati, kaj so izjavili drugi.

Zvezni minister za naseljevanje g. West je odklonil vsako debato o naseljevanju v smislu rasnih kategorij. Potrdil je, da Avstralija sprejema povprečno na prebivalca več Azijcev kot drugih. Vzrok za to je sprejemanje beguncev, združevanje družin in osip naseljevanja iz zahodne Evrope.

Za Avstralski institut za multikulture zadeve je dr. Rivett s podrobnnimi podatki ovrgel navajanja prof. Blaineya. V maju 1984 je prejelo brezposelno podporo okoli 580,700 oseb, od tega samo 12,400 Indo-kitajcev in 5,700 Libanoncev. Avstralija bo letos sprejela 16,000 beguncev, od tega 8,200 iz Južno-vzhodne Azije, kjer je po taboriščih čez 160,000 oseb, ki čakajo na naselitev po zapadnih državah. – Avstralija mora upoštevati multikulturalni značaj svojega prebivalstva, saj ima skoraj ena četrtnina današnjega njenega prebivalstva enega staršev, ki je rojen v ne-angleško govoreči državi.

V parlamentu so ostre debate in so razlike med vladom in opozicijo, vendar vse v mejah take politike, ki ne diskriminira na osnovi rase in narodnosti.

Številni strokovnjaki so kritično obravnavali navajanja prof. Blaineya in jih ovrgli z uradnimi podatki.

Tako je g. J. Szwarc (AIMA) navajal podatke za leto 1981/82, ko se je v Avstraliji naselilo okoli 26,500 oseb iz Azije, v naslednjem letu pa za dva tisoč manj. Torej pada, ne raste. – Sedanja vladna politika ni protibritanska. Ni nobenih protiukrepov, ampak je v Angliji povpraševanje za naselitev padlo, ker je tukaj brezposelnost. Britanci in Irci še vedno

boljše odrežojo pri izdajanju dovoljenj za naselitev, kot pa kandidati iz ostalih evropskih držav. V letu 1982/83 odpade od skupnega števila vseh prošenj za naselitev v Avstraliji na Britance in Irce 18%; ugodno rešenih prošenj je bilo pa 38%, kar je boljše od vse ostale Evrope (ta je imela prošenj 26%, izdanih viz pa 23%). Azijci so prejeli še manj – prošenj je bilo 23%, odobrenih pa 19%. – Danes je samo 2% Azijcev od celotnega prebivalstva in če bi tudi ostalo pri sedanjih kvotah naseljevanja, bodo Azijci leta 2000 šteli med avstralskim prebivalstvom le 4%.

Avstralski zgodovinar dr. Markus navaja podatke, ko so avstralske vlade podpirale naseljevanje brez ozira na visoko brezposelnost. Primer:

V letih 1922/27 je bila ob 7–9% brezposelnosti in šest milijonov prebivalstva povprečna letna naselitev 41,300 oseb.

V letih 1978/83 je bila ob 9–12% brezposelnosti

in petnajstih milijonih prebivalstva povprečna letna naselitev 92,000 oseb.

Naselitveni programi avstralskih vlad so bili odravani z njihovo izvolutivijo. Zbrana mnenja preko "poll-ov" ("Australian Gallup Poll", "Australian Opinion Poll" in drugi) pa so večinoma več ali manj nasprotovala naseljevanju Azijcev. Mnenja so podobna kot pred leti, prvo proti ne-Britancem, pozneje proti južnim Evropejem in sedaj proti Azijcem. Zato sklicevanje na javno mišljenje ni realen prikaz razpoloženja celokupnega avstralskega prebivalstva.

Avstralija, z izjemo avstralskih domačinov, je dežela naseljencev zdaj že dvesto let. Staronaseljenci preradi pozabljajo, da so mlajši novonaseljeni v istem položaju, kot so bili nekdaj sami. Na večini prebivalcev pa je, da ostane Avstralija dežela enakih možnosti in ravnanja za vse.

Del zemlje smo

BELI človek ravna s svojo materjo – zemljo in s svojim bratom – nebom, kakor s stvarmi, ki jih lahko kupiš, orpaš, prodaš kakor ovce ali bisere. Njegov glad bo zemljo požrl in ne bo ostalo ničesar – le pustinja.

Indijanec ima rad šum vetra, ki ga je očistil dopoldanski dež ali pa napojil vonj borov.

Zrak je rdečemu človeku dragocen – kajti vsa bitja dihajo – žival, drevo, človek. Beli človek pa, kot se zdi, zraka ne opazi. Je kot mož, ki umira – smrad ga ne moti.

Beli človek želi našo zemljo kupiti. Preudarili bomo. Če bi se odločili za prodajo, samo pod enim pogojem. Beli človek mora ravnati z živalmi kot s svojimi brati.

Učite svoje otroke, kakor jih mi učimo: zemlja je naša mati. Kar zadene zemljo, zadene tudi sinove zemlje. Če ljudje pljuvajo na zemljo, opljuvajo sebe. Vemo namreč, da zemlja ni človekova last, temveč človek je last zemlje.

Vemo, kar bo beli človek tudi nekega dne odkril: naš Bog je eden in isti. Vi morda menite, da ga posedujete, kakor želite posedovati našo zemljo – vendar tega ne morete. On je Bog ljudi – tako rdečih kot belih. Dežela mu je dragocena in raniti zemljo pomeni skruniti Boga.

Teh nekaj vrstic je iz govora indijanskega poglavarja Seattla predsedniku Združenih držav Amerike v letu 1855. Koliko modrosti je v teh preprostih besedah preprostega in z naravo živečega rdečekožca. Ko bi ga beli človek hotel poslušati vsaj danes in rešiti svet ter sebe s svetom!

JEAN-BAPTISTE ASSA-MELA ARITA je črni duhovnik iz plemena Lamba, Togo, Afrika. Slika ga predstavlja ob posvečenju - naš p. Hugo je na sliki med njim in škofom. Ko je letos zastopal Togo na mednarodnem srečanju duhovnikov v Rimu, je obiskal tudi Slovenijo. Članek vsebuje, kar je 22. julija povedal vernikom v cerkvi sv. Frančiška v Šiški. Ob našem "letu poklicev" kaj veren dokaz, na kako čudovit način včasih kliče Gospod ...

MOJA POT

NE MORETE si misliti in predstavljati mojega neizmernega veselja, ki me prevzema ob dejstvu, da sem ta večer z vami. Poznam vas iz pripovedovanja pp. Hugona, Evgena in Milana, vaših sonarodnjakov, ki jih je slovenska frančiškanska provincija poslala v misijone v severni del Toga, v škofijo Dapango.

Že dolgo sem žezel, da bi vas spoznal in videl na lastne oči. Ta želja se mi je nocoj uresničila, saj stojim pred vami. Rad bi vam spregovoril sam, toda na žalost zaradi jezika to ni mogoče. Zahvalim se že na tem mestu p. Hugonu, ki vam bo zvesto posredoval moje misli. On je bil moj župnik v Kandéju, ko sem bil v semenšču; on je tudi potem na čudovit način pripravil moje mašniško posvečenje v domači cerkvi – bilo je 1. julija 1976, osem let je že minulo od tega. Ker je to moja prva maša v tej lepi in veličastni cerkvi, saj njena arhitektura govori o slavi in mogočnosti Božja, menim, da vas bo zanimalo, kako me je Gospod poklical v svojo službo, me izbral za duhovnika v njegovi Cerkvi in kako me je vodil korak za korakom k svojemu oltarju.

KLIC H KRSTU

Večina vas, ki ste tukaj v cerkvi, ste postali božji otroci po svetem krstu že kmalu po rojstvu. Za to so pač poskrbeli vaši starši - kristjani. V misionskih deželah pa ni tako. Večina teh, ki so krščeni, so bili krščeni kot odrasli, kajti spreobrnili so se ob oznanjevanju evangelija s strani misijonarjev. Mislim, da je bilo pred sto in sto leti podobno z vašimi predniki Slovani.

Tudi jaz sem bil torej krščen že odrasel, leta 1958, ko sem imel že osemnajst let. Hodil sem namreč v mi-

sijonsko šolo in tam so me učitelji poleg šolskih predmetov seznanjali tudi z evangelijem. Sem prvi, ki je bil krščen v naši družini. Vsi ostali so animisti - pogani, ki časte svoje prednike.

MOJA DRUŽINA

V Afriki je običaj, ki Evropejce zelo preseneča in čudi: to je poligamija, mnogoženstvo. To se pravi, da ima en moški po več žena. Ta navada ima mnogo vzrokov, katerih pa tukaj nima pomena razlagati, ker bi mi vzelo preveč časa. Naj pa vas vseeno spomnim, da je celo Salomon, o katerem smo v mašnem berilu slišali pohvalo o njegovi modrosti, imel sam 500 žena, ne da bi šteli njegove priležnice. Pri nas v Afriki je torej še zelo živa miselnost starozaveznih očakov in kraljev.

V Togu ni obvezne vojaške službe – ta služba je plačana, pač kakor vsaka druga državna služba. Tudi moj oče je bil vojak, a ker je po nekaj letih služenja izgubil oko, so ga upokojili. Vrnil se je domov v svojo rodno vas. Ponovno je postal kmetovalec, kot je bil pred njim njegov oče. Poročil se je z več ženami – vseh je imel sedem. Trenutno živi z dvema, kajti nekatere so ga zapustile in se omožile z drugimi, moja mama pa živi zdaj sama zase. Mama je rodila samo мене. Od drugih očetovih žena pa so nekateri otroci umrli, a nekatere žena so bile sterilne – tako nas živi še samo sedem otrok.

DUHOVNIŠKI POKLIC

Kot sin bivšega vojaka bi imel veliko možnosti, da bi tudi mene sprejeli v to službo. Moj oče si je to tu-

di srčno želet. Toda, ko sem bil že v gimnaziji, me je zadel v živo Kristusov stavek: "Kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi."

Prosil sem, da me sprejmejo v malo semeniče, vendar to ni bilo lahko. Dve veliki oviri sta bili pred menoj: moja družina in pa moje šibko zdravje.

TEŽAVE S STRANI DRUŽINE

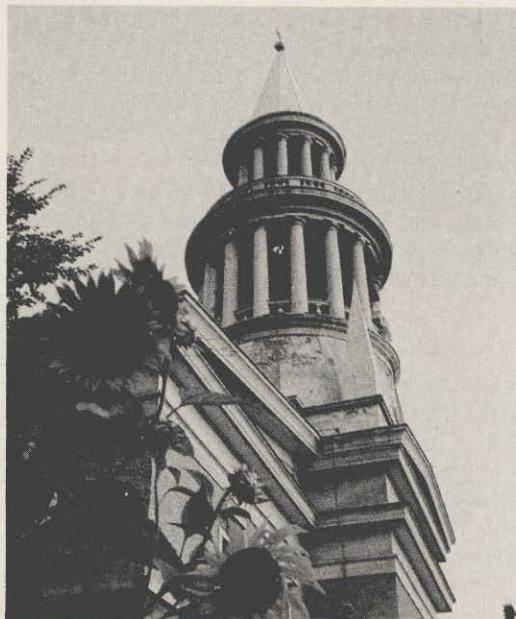
Moji starši so od početka nasprotovali mojemu duhovniškemu poklicu. So pač mislili, da bom jaz tisti, ki jim bom lahko veliko pomagal, saj sem bil edini, ki sem se šolal. Moja mati si je tudi želeta imeti in prestovati vnukne . . . Toda z mojo odločitvijo so se jim podrli vsi ti načrti.

OSEBNE OVIRE

Moje zdravje je bilo zelo nestalno. Bil sem pogostokrat bolan in zaradi zdravja sem že mislil obesiti šolanje na klin. Toda Bog zna tudi slabo obrniti v dobro. Poslužil se je prav mojega slabega zdravja, da je omejčal srce mojih staršev. Zbolel sem in bil v sili operiran na slepiču. Vsi so mislili, da ne bom prebolel že prekasne operacije. Toda Gospod mi je povrnil zdravje.

JEAN - BAPTISTE ASSAMELA ARITA je bil doslej kaplan v Kandéju, kjer je p. Hugo tudi z našimi darovi pozidal veliko cerkev v okrogli obliki afriškega sloga. Zdaj v septembru pa prevzema mladi duhovnik-domačin mesto vzgojitelja in profesorja v meddržavnem semeniču za vso zapadno Afriko. To je zavod za zapoznele poklice sprevema fante, ki nimajo končane srednje šole in so bili že v raznih praktičnih poklicih. Semenišče jim omogoča splošno izobrazbo v nadomestek za nedokončano srednjo šolo, kar jim potem odpre vrata v bogoslovje. Danes doživlja afriška Cerkev pravo pomlad in žanje čudovite uspehe.

Zvonik
Plečnikove
cerkve
sv. Frančiška
v Šiški
(Ljubljana)

Prav ta moja bolezen in operacija sta tako pretresli starše, da so si očitali, da so gotovo bili oni s svojim nasprotovanjem mojemu poklicu vzrok moje bolezni. Od tega dogodka naprej so mi pustili popolno svobojo glede moje bodočnosti. Sledil sem poti, ki mi jo je pokazal Gospod.

Dragi bratje in sestre, da sem lahko premagal težave, se moram zahvaliti duhovni in materialni pomoči p. Hugona in vseh drugih misijonarjev v Kandéju. Tudi vaše molitve so mi pomagale, saj smo vsi eno Kristusovo telo: ko en ud moli, je vse telo deležno molitve.

Življenje afriškega kmeta je zelo težko, zato ni čudno, da starši duhovnika pričakujejo tudi njegovo materialno pomoč. To pomoč družini sem lahko uresničeval ob vaši širokogrudni darežljivosti. Iz vsega srca se zahvalim za vse vaše darove, za vso vašo pomoč misijonskim deželam. Vsa kandeška župnija po mojih nocojšnjih besedah obnavlja zahvalo za vso pomoč, ki ste jo dali. Posebno še, ko je p. Hugo gradil novo cerkev v Kandéju, ki je ponos ne samo faranov, ampak vsega našega plemena Lamba.

VRATA bolniške sobe so se tiho zaprla. Pogledi bolnic so bili nehote uprti vanje.

"Glavna vizita je končana!"

Obrazi so razodevali vdanost, razočaranje – kakršno upanje je pač gojila ta ali ona. Bolnica v kotu se je sunkovito obrnila k steni. Tišino v sobi je napolnil vzdih. Tako silno težak, da so vse začutile njegovo težo. Nemo so se spogledale, potem pa se ozrle na bolnico v kotu. Tresenje odeje je pričalo o tresenju izčrpanskega telesa pod njo. Vzduhu, ki ga bolnica ni mogla zadržati in je doseglo srca vseh, je sledilo zadrževano ihtjenje.

Nekaj težkega je napolnilo bolniško sobo, v kateri je doslej vladalo prijetno, toplo in domače vzdušje. Saj bolnice same niso vedele, kaj jih povezuje, a čutile so se eno. Tako naravna je bila medsebojna obzirnost, tako samoumevna medsebojna pomoč. "Saj nam je kar prelep," je ena izrekla, kar so čutile vse.

Ena je bila izrekla to, kar so čutile vse – nekaj dni poprej – in ta ena je bila prav bolnica v kotu. Vse so se za hip zavedle tega in so se spet nemo spogledale. Vprašajoče so zrle druga v drugo. Pogledi so prosili, rotili, a besede, ki bi pretrgala molk, ni bilo. Preveč teže je bilo v vzduhu, ki je pretrgal tišino v sobi, preveč presenečenja ob ihtjenju, ki jo je napolnjevalo.

Polagoma so bolnice prihajale k zavesti v spoznaju, da imajo med seboj bitje, ki trenutno trpi mnogo huje od njih.

"Mama, kaj je? Saj greste vendar jutri domov – je dejal zdravnik pri viziti," je spregovorila najpogumnejša in ji obzorno položila roko na ramo. "Za praznine boste doma, med svojimi, me pa žal še vse tu. Kaj je?"

Še krčeviteje se je streslo izgarano telo preproste kmečke žene. Dvignila je s solzami zalite oči in pretrgano spregovorila: "Saj prav to je tisto hudo: jutri moram domov. Jaz pa sem upala in prosila Boga, da bi bila čez praznike tu – v miru med dobrimi ljudmi, kjer mi je bilo te dni tako lepo . . ."

Bolnice so se spet nemo spogledale. Še močneje so začutile bolečino, ki so jo izražale njene solze. Obzirno so čakale, da si žena tudi z besedo olajša srce.

Počasi, v pretrganih stavkih, je začela med solzami pripovedovati: "Sedmerim otrokom sva z možem dala življenje. Trije so majhni umrli, ostale pa sva vse enako ljubila. Morda preveč. Pozabljala sva nase in mislila samo na otroke. Ne delala, garala sva in si pritrugovala v vsem, samo da bi otrokom pomagala do boljšega kruha. Izšolala sta se prvi in drugi ter odšla od doma v svet. Oba je pogoltnila tujina. Najstarejši se že nekaj let ni oglasil – niti s kartico za praznike. Ne vem, ali je živ ali mrtev. Drugi – o, ta se oglasi vsaj s kartico za vsake praznike. Tudi z družino je že enkrat

"*Jutri
greste
domou*"

LENKA

prišel na obisk. Pa bi bilo bolje, če bi ne prišel. Prebridko sem občutila, da ga je sram revščine, iz katere je izšel. Še bolj pa me je bolelo, da nisem razumela njegove žene, ki ni bila videti slaba. Toplo mi je stisnila roko, mi prijazno nekaj pripovedovala, a kaj, ko je nisem razumela. In kaj je bilo najhujše: tri srčkane otroke sta pripeljala s seboj, a nobeden ni znal niti ene besede 'po naše'. Kot bi mi z nožem trgal srce . . .

Dva otroka – tudi sinova – sta ostala doma. Dobri službi imata. Oba sta že poročena. Tudi otroke že imata, vsak dva. Ne, nobeden še ne hodi v šolo. In vsak sinov ima svojo hišo. Pa kakšno! Eden ima celo marmornate stopnice in kar dve kopalnici. Saj ne morem verjeti, da je mogoče imeti tako lepe hiše. Seveda ju je sram preprostega kmečkega doma, v katerem sta zrasla. Oba pozabljata, da so v njunih hišah očetovi žulji in tudi moji. Pomagala sva z materialom in delom. Nobeden od njiju ne pomisli, da sva vse, kar sva hranila za starost, dala njima – za njuni hiši. Saj dokler je živel mož, mi še ni bilo tako hudo. Lepo sva se razumela in drug drugega tolazila – zdaj bo pa že dve leti, kar je umrl. Dve leti, a zdi se mi, da jih je že dvajset . . .

Sinova se redko oglašata. Ko sem zbolela, so mi prve dni postregle sosedje. Potem pa sta sinova učrenila vse, da so me sprejeli v bolnišnico. "Saj veste, mama," sta mi pojasnjevala, 'vsi smo v službi, nihče ne more biti pri vas in vam streči. Pa še prazniki so pred dormi. V prostih dneh bova oba z družinama odšla na oddih. Imava že rezervirano. V bolnišnici boste z vsem lepo preskrbljeni in nas ne bo skrbelo, kako vam je. Če bi bili doma, bi nam skrb za vas ne dala miru. Saj razumete, mama . . .' Tako sta rekla."

Žena je še krčeviteje zaihtela, potem pa je dokončala svojo zgodbo: "Seveda sem razumela. A jutri moram domov – v prazno, nezakurjeno hišo, kjer bom spet sama... Prezgodaj... Pred prazniki moram oditi namesto po njih. Dobro, da sem to zvedela šele danes. Sinova z družinama sta se že včeraj poslovila in mi voščila za praznike. Danes dopoldne sta odpotovala. Brez skrbi bosta zame, saj bom na varnem..."

Žena je umolknila, goltala solze, telo se ji je počasi umirjalo. Vsa soba pa je bila polna bolečine, ki je vse še tesneje povezovala.

Kako, kako neki bi ženici pomagale, ji olajšale

bol? Samo ON lahko pomaga. In kot molitev enega se je dvignila prošnja vseh k božji Ljubezni, za nas rojeni: "Gospod, pomagaj!"

In pomagal je.

Po rahlem večernem šepetu so bolnice ena za drugo ospale.

Ko je naslednje jutro prišla bolničarka s toplomeri, so se bolnice prebudile same. Žene v kotu pa sestra ni mogla zbuditi.

Dežurni zdravnik je z ubitim glasom povedal, da je v noči zaspala za vedno.

Malo za špas, malo zares

KO ČLOVEK prebira slovenske liste od vsepovsod, najde v njih marsikaj zanimivega, tudi takega, kar je za zabavo in smeh. Posebno pikantne so tu in tam opazke na račun diktatorskega režima v mili komunistični domovini, kadar prikazujejo in opisujejo strumno zadržanje oblasti do navad in običajev v človeškem življenju, ki se na kakšen koli način vsaj dotikajo kake verske pravice v teku življenja. Doslednost, stroga odločnost in aktiven poseg v stare, ustaljene navade so tako skrbno izdelane direktive in predpisi od strani oblasti, da se ti nehote poraja misel: kaj ko bi te lepe in koristne lastnosti režim upošteval in uveljavljal pri urejevanju državnega (se pravi partijskega) gospodarstva, pa bi Jugoslavija danes ne bila med najbolj spuščanimi državami na svetu.

Vsi izseljeni se dobro spominjamo, da smo doma več ali manj slovesno praznovali god. Ni bila navada obhajati kako slovesnost na rojstni dan, morda ob 25- ali 50-letnici, ali ob še višjih takih doživetijih. Pač pa se je redno slavil dan godu tega ali onega družinskega člena tudi v podeželskih, kmečkih družinah, po mestih pa še bolj.

Toda god je vedno v zvezi s svetnikom, na čigar ime je bila oseba krščena in zapisana v rojstno knjigo. Za Boga svetega, to pa je vendar v ateistični družbi nezdružljivo z "znanstveno" ideologijo brezboštva,

radi česar se v javnosti ne sme in ne more trpeti. To je neke vrste "klerikalizem", režimu smrtnonevaren bavbab. Dosledno takemu stališču oblasti, se javna občila (tisk, radio in televizija – vse v rokah partije) ne smejo uporabljati za razna godovna voščila ali celo proslave. Vendar bodimo pravični: niso se smela do sedaj. Izvršil pa se je "premik", o katerem poroča ljubljanska priloga "Družine". Uslužbenka na televiziji je namreč sporočila, da ne bodo več prevajali besede "god" v "živiljenjski praznik", ampak bo ostal kar god. Kakšen napredek!

Botre in botri so bile skozi stoletja med Slovenci morda najbolj pogosto rabljene besede. Označevalo so ženske in moške, ki so ali držali dojenčka in v njegovem imenu odgovarjali krstitelju pri obredu krsta v cerkvi ob krstnem kamnu, ali pa so položili ob birmi svojo roko na birmančeve rame, ko ga je škof potrjeval za vojščaka Kristusovega. Obe funkciji sta bili povsem cerkveni in verski, čeravno so potem v gostilni krepko zalili vso slovesnost, včasih tako temeljito, da je botra celo pozabilo dete v gostilni. A to so bile človeške osebne slabosti. Botrstvo kot tako pa je popolnoma verske narave – in to je tisto, zaradi česar marksistična brezverska oblast prepoveduje (izraz je točen: prepoveduje!) uporabo besede boter ali botra v javnih občilih. Tudi te besede morajo biti

neke vrste "klerikalizem", ki se ga vodilni komunisti bojijo kot hudič križa.

Le kako morejo podeželski ljudje v Sloveniji shajati ob prepovedi besede botra ali boter, ko jim je po nekaterih predelih dežele ta beseda na jeziku skoraj za vsako starejšo osebo? Recimo v Beli Krajini ali v Kostelu je bilo botro slišati tako redno kot dober dan ali dober večer, pa naj je bila dotična ženska res botra ali ne. Ali se pri sedanji verski "svobodi" kmečki človek mora ozreti na vse strani, da-lj ni v bližini kakega teranca, ki bi ga naznani oblasti, da širi "klerikalizem" in "versko nestrpnost"?

Kar sledi, je pa bolj resno. Pristojna oblast izvaja strogo cenzuro nad besedili v osmrtnih oznanilih ali nekrologih v časopisu. Prepovedano je urednikom objavljati osmrtnice za navadne zemljane z uvodnimi besedami: "Zaspal je v Gospodu . . ." ali nekaj podobnega, kar bi kazalo, da je rajnik imel neko zvezo z Bogom. Po besedah zastopnika oblasti mora imeti vsaka osmrtnica laično vsebino, ne pa cerkvene. "Zaspal je v Gospodu" se sme uporabljati v osmrtnicah le za duhovniške osebe, ne pa za laike. Človek bi dejal, da je oblikovanje osmrtnice normalna človeška pravica, ki dovoljuje, da si izbereš besedilo po svoji (ali rajnkega) volji. Ne tako v "napredni in znanstveno" pozidani Sloveniji, kjer je borba zoper "klerikalizem" načelna,

dosledna, neizprosna in "znanstveno" utemeljena . . . Razlika, da sme v Gospodu zaspasti samo duhovnik (morda tudi redovnica?), ne pa navaden zemljani, ni v skladu z marksistično ideologijo o enakosti, saj so v komunistični družbi vendar vsi "tovariši"! (Da niso tovariši, prav dobro ve vsak veren katoliški kristjan).

Če so ukrepi glede godu in botrov samo špasni, je cenzura besedila osmrtnic naravnost ogabna stvar. Ni veliko boljša uradno ukazana sprememba krajevnih imen, ki nosijo (ali so nosila) zgodovinski pomen in tradicijo, pa so bila posneta po imenih svetnikov. Najnavedem en sam zgled: Sv. Lucijo ob Soči so preimenovali v Most na Soči (kjer je bil doma veliki pisatelj Ivan Pregelj).

Iz vsega otročjega brisanja besed, izvirajočih iz verske zavesti ljudstva, odseva en sam strah pred – "klerikalizmom". Ta je namreč v osredju komunističnega boja zoper katoliško Cerkev. Dosledno ateistična oblast v Sloveniji se poslužuje vseh mogočih sredstev in trikov, kako bi zmanjšala in po možnosti presekala vpliv Cerkve v javnosti. V rokah ima šolo, razna zborovanja edino dovoljenih organizacij, radio, televizijo in še kaj, do cesar Cerkev sploh nima dostopa, v tisku pa le zelo skromnega. Vse to na račun "klerikalizma". Godovi, botrice in botri ter osmrtnice so le zelo skromen odtenek strahu pred Cerkvio, ki stoji kot skala in jo tudi komunistična nasilja ne bodo premagala.

L. P.

Slap
Peričnik

domačih prostorih, ni mogla skriti svojega že kar otroškega veselja, saj je žarela kakor dijak, ko se iz internata vrne k družini.

Domenili so se za tri izlete. Najprej so obiskali Volčji potok, cvetni paradiž. Mama se ni mogla naužiti pisane bogastva nasadov. Hodila je od randoja do randoja in toliko da se ni pogovarjala z vsako cvetlico posebej. Končno se je utrudila od vsega lepega in mlada dva sta jo pod roko odvedla k senčnati klopi. Medtem ko sta se otroka veselo lovila okrog drevesnih debel, je spet uživala ob spominu na davnne poškočne dni.

Teden pozneje so se "povzpeli" na Jezersko. Spet je uživala. Skalni vršaci in gorski zrak so jo prevzemali, da kar ni mogla odtrgati oči od novih čudes. Mlada dva sta v živo spoznala, da mora biti človek otroško

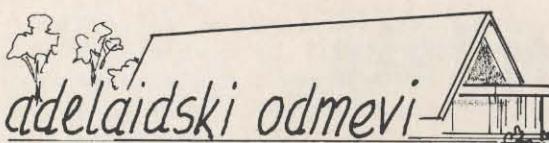

JANEZ
PRIMOŽIČ:

TRIINDVAJSETE OLIMPIJSKE IGRE so že zaključene. Ves svet jim je sledil s pomočjo satelita, kar

smo bili v preteklih letih priče vse večjega političnega posega tudi v to mednarodno športno prireditev. Pričelo se je leta 1936 na Olimpijadi v Berlinu, kjer je Hitler igre izrabil za prikaz svoje politične in vojaške moči vsemu svetu. Leta 1972 se je ves svet zgrozil ob političnem posegu, zabeleženem s krvjo, saj je v Münchenu končalo pod streli toliko izraelskih športnikov. Ob Olimpijadi 1980 v Moskvi so zaradi ruske okupacije Afganistana ostali doma športniki ZDA in somislečih narodov, letos pa je vrnila Ameriki z istim Rusija z večino svojih satelitov. Tako so se ob letošnji Olimpijadi v Los Angelesu že čuli glasovi, naj bi prenehali z mednarodnimi igrami po sedanjem vzorcu; bile naj bi redno v Grčiji, rojstni domovini stare Olimpijade. Vendar mnogi domnijo, da bi to ne moremo izbrisati.

*Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave., W. Hindmarsh, S.A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S.A., 5007)
Telefon: (08) 46 9674*

PO božji milosti in dobroti mi je bilo dano, da me je že pred leti p. Filip povabil v Adelaido. Od takrat je zame Adelaida "kraj lepih spominov". Tja kjer je lepo, pa se človek vedno rad vrača.

Biti duhovnik pri dobrih ljudeh in oskrbnik lepe nove cerkve sv. Družine ter okusno urejenega župnišča, je res veselje. A mnogi so mi že potožili, da pogrešajo pokojno Marijo Posavac. Z njenim odhodom v večnost je nastala velika vrzel tudi v župnišču. Bog pa za vse poskrbi. Tako namesto ene kuharice skrbi zame veliko slovenskih gospodinj, saj povabila na kosila in večerje kar "dežujejo". Bog naj vsem povrne! Prav tako gospem, ki vsako soboto počistijo župnišče.

Ker mi je, kot ste brali v zadnji številki MISLI, v odsotnosti p. Janeza zaupano adelaideko versko središče in duhovna oskrba tukajnjih Slovencev, bodo izpod mojega "peresa" izšli tudi "Adelaideki odmevi".

V četrtek, 9. avgusta, je p. Janez odpotoval v domovino na obisk k domaćim in prijateljem. Na letališču se nas je precej zbral k slovesu. Nekateri pa smo vztrajali vse do vzleta "srebrne ptice". P. Janezu smo pomahali v pozdrav z željo, da bo njegov obisk domovine obogatil njega in vse njegove. Na obrazih prisotnih pa se je dalo razbrati, da ga bodo v Adelaidi pogrešali in naj se čim prej vrne.

Pred odhodom je p. Janezu adelaideki nadškof Jakob Gleeson poslal "popotnico" z naslednjo vsebino: "Hvala vam za zaupano vest, da je vaša mama bolna. Vesel sem, da vam jo je mogoče obiskati in preživeti nekaj dni z vašimi dragimi. Kakor hitro bom utegnil, bom daroval sveto mašo za zdravje vaše mame. V molitvi pa se bom spomnil tudi vas. Naj vas spremlja moja molitev in božji blagoslov. Vaš vdani v Kristusu – Jakob Gleeson, nadškof adelaideki."

Na praznik Marijinega vnebovzetja smo se zbrali okrog Marijinega kipa, ki nam je predstavljal našo v nebo vzeto nebeško Mater. To je bil za nas vse praznik tolažbe in poguma. Ta dan je bila Marija še na poseben način toplo središče naše slovenske krščanske skupnosti v Adelaidi. "Ob Marijini nebeški slavi

smo čutili, da zadnji cilj našega duha ni uničenje, da zadnji cilj našega telesa ni strohnitev, temveč polnost veselja pri Bogu, večna radost pred njegovim obličjem." Ob Mariji, "ženi oviti v sonce, z mesecem pod nogami, z vencem dvanajsterih zvezd", kot jo je videl v zamaknjenju sv. Janez, je naša mladina prosila: "Ohrani nam otroško čista srca . . . verna in dobrohotna . . . ljubeča in ponizna . . ." Mašno slavlje smo zaključili z litanijami Matere božje in z blagoslovom Najsvetejšega.

Med naše slovenske farmarje v Berriju sem se podal v četrtek 16. avgusta. Pot je bila res enkratna, saj se je Južna Avstralija – po obilnem dežju – obdala z zeleno odejo. Berri res ni velik kraj, vendar ima takšno lego, da cerkve ni mogoče opaziti na prvi pogled. Ob priazni cerkvici stoji župnišče, kjer me je dobrohotno sprejel tamkajšnji župnik. Vse slovenske družine pozna po imenu. Je to zgodlj dejstvo, da je Berri podeželska fara in so ljudje med seboj bolj povezani, ali pa je znak, da so tudi naše družine tesno vtkane v župniško versko življenje? Berrijski Slovenci so me presenetili z odprtostjo in prijaznostjo, predvsem pa s sodelovanjem pri maši, zlasti s petjem. Tu se je spet pokazalo, da "kjer so trije Slovenci, se že sliši štiriglasno petje". Razveseljivo je to, da se slovenske maše udeležuje tudi mladina.

Pri "lomljenu kruhu" (sveti maši) se bomo spet srečali v četrtek 13. septembra ob šesti uri zvečer. Dobrodošli – boste pa te vrstice najbrž brali šele po tem datumu.

"Šed", kot pravimo mladinski lopi, dobro služi svojemu namenu. Tam se zbiramo vsako nedeljo po maši. Gospodinjstvo vodijo matere, katerih dobro organizacijo in skrb, pa tudi okusnost njihovih dobrot, je res treba pohvaliti.

A "šed" služi tudi drugim namenom. Zadnjo nedeljo v mesecu avgustu je dr. Stanislav Frank imel sestanek z upokojenci. Posredoval jim je dragocene informacije glede pokojnin, o katerih govoriti novi državni zakon. Naj se mu tu zahvalim za prostovoljno in zastonjsko pomoč našemu verskemu središču.

V našem času dobivajo informacije vedno večji poten. Vse več je informacijskih centrov, ki popotniku nudijo pomoč. Poleg prometnih znakov je po naših cestah tudi vse več "zelenih tablic" – kažipotov, ki mimoidečega usmerjajo k pomembnejšim javnim prostorom in zgradbam.

Odslej bo tudi slovenskim rojakom iz širše Avstralije lažje poiskati adelaideko slovensko cerkev. Na križišču Grange Road – Young Avenue ter na križišču South Road – Hindmarsh Road jih bo zelena tablica z napisom: HOLY FAMILY SLOVENE MISSION,

SLOVENE CATHOLIC CENTRE usmerila po najkrajši poti k slovenski cerkvi sv. Družine. Ti dve "nemí priči" bosta zgovorno spregovorili tudi drugim mimoidočim o narodu izpod Triglava, pa tudi pokazali na njegovo zvestobo Bogu.

Adelaidsko cerkveno središče je pred kratkim dobiло vse bolj estetski videz. Obdano je z novo ograjo iz pločevine. Naši možje pa so pod "organizacijsko taktilko" požrtvovalnega in skrbnega predsednika središča, g. Danila Kreseviča, posuli dvorišče s peskom. Tako ob deževnih dnevih ne bo več blata. G. Francu Gojaku, ki je pesek zastonj pripeljal, in vsem, ki so se udeležili te "udarniške akcije", naj Bog povrne!

Naš mladinski zbor je pod vodstvom glasbenega mojstra g. Jožefa Šterbencija v soboto, 25. avgusta, nastopil na "Kulturnem večeru" v slovenskem klubu. S svojim dovršenim petjem je navdušil številne rojake in na prireditvi dostojno zastopal versko središče. Zaželeno je, da se temu kvalitetnemu zboru, ki se je tako priljubil tudi rojakom v Melbournu in

Sydneyu, pridružijo še novi člani. Prav bi bilo, da si zbor izbere tudi primerno ime. Vsem članom, njih staršem, predvsem pa seveda g. Šterbenciju, hvala za trud in požrtvovalnost!

Mozaik verskega življenja v našem središču:

Od ponedeljka do četrtnika je maša ob osmi uri do poldan v angleščini.

V petek in soboto imamo večerno mašo ob sedmi uri.

V nedeljo je maša ob deseti uri, pri kateri prepeva mešani pevski zbor pod vodstvom g. Šterbencija. Mladina poje pod istim vodstvom na vsako prvo nedeljo v mesecu.

Mladinski verouk: za starejšo skupino vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu; za mlajšo na drugo in četrtjo nedeljo.

Na koncu tega pisanja pa prav lepo vabim vse na B. B. Q., ki ga bomo imeli na tretjo nedeljo v mesecu septembru — 16. septembra — takoj po maši. Lepo vabljeni!

P. BERNARD

ČE DRUG DRUGEGA SREČUJEMO . . .

[Handwritten signature]

Če drug drugega srečujemo,
vemo, kdo smo!

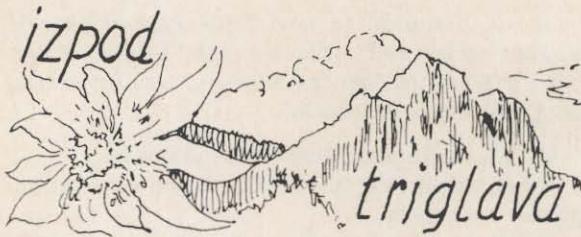
Več iščemo, kot najdemo.
Več prosimo, kot se zahvaljujemo.
Več jemljemo, kot pa damo.
Več preklinjamo, kot blagoslavljamo.

Če drug drugega srečujemo,
vemo, kdo smo!

Več smo, kot z golj premikajoča se senca,
mnogo več, kot klic v vetru,
če drug drugega spodbujamo in podpiramo,
če drug drugemu odvzemamo bremena,
če drugemu rečemo: "Dobro, da si!",
če znamo odpuščati,
če znamo pomagati.

Če drug drugega srečujemo,
vemo, kdo smo!

J. DIRNBECK ("Nedelja")

PROF. DR. VILKO FAJDIGA je umrl v Ljubljani dne 5. avgusta letos po daljši in hudi bolezni. Bil je eden najbolj markantnih duhovniških osebnosti na Slovenskem v zadnjih petdesetih letih. Doma je bil iz Radovljice, kjer je bil rojen 1903, v duhovnika je bil posvečen leta 1926, doktoriral pa je v Parizu. Bil je profesor verouka na ljubljanski bežigrajski gimnaziji, od leta 1943 pa do zadnjih let profesor na teološki fakulteti. Leta 1964 je postal stolni kanonik, leta 1971 pa mu je papež Pavel VI. podelil naslov apostolskega protonotarja. Pokojnik je dolga leta vodil vse misijonsko delo na Slovenskem in se kot vice-postulator Baragovega postopka posebej trudil za Baragovo proglasitev blaženim. Napisal je tudi več knjig, bil takoj po vojni urednik Oznanila, urejal več let revijo Cerkev v sedanjem svetu in bil stalni sodelavec pri verskem tedniku Družina.

V MARIBORU pa je končal zaslужno zemsko pot jezuitski pater JAKOB LAURA, ki ga po njegovem dolgoletnem bivanju in delovanju v tem mestu upravičeno imenujejo "apostol Maribora". Tri desetletja svojega življenja je posvetil mariborskim vernikom. Umrl je 25. julija letos, ravno na svoj god in na rojstni dan. V jutranjih urah je še sprejemal čestitke ob svojem dvojnem osebnem prazniku. Bil je dobro razpoložen in se je šalil: "Vozno karto za oni svet že imam, le za vizo me skrbi . . ." Potem je legal in mirno zaspal, zbudil pa se – v večnosti. Po bogatem življenju sodeč je bila njegova skrb za "vizo" gotovo odveč.

E. Z. OFFICE MACHINES

Zastopnik podjetij Olympia in Adler strojev se melbournskim Slovencem pripravlja za prodajo novih in starih pisalnih, računskih in podobnih strojev vseh znank. Izvršujemo vse vrste popravil!

V zalogi imamo slovenske črke ČZS, ki jih Vaš pisalni stroj morda še nima.

EMIL ZAJC

1 Yarra Court, N. DANDEMONG, Vic. 3175
Telefon: 795 6937

INVALIDI so v Sloveniji organizirani v Zvezo društev invalidov Slovenije. Ta je v petnajstih letih svojega delovanja vključila medse že 56 občinskih društev, združuje pa 45.000 invalidov vseh vrst. Med tem številom je 666 ljudi na vozičkih, 970 je nepokretnih, nad 700 jih ima amputirane spodnje okončine. Od vseh članov je 37.445 delovnih invalidov, med njimi skoraj polovica (15.857) tudi zaposlenih. Od drugih 6. 268 telesno prizadetih članov jih dela 2. 512, od 1069 invalidov-kmetov pa jih je zaposlenih le 184.

NASLOV BAZILIKE je dobila božjepotna cerkev Obiskanja Device Marije v Petrovčah pri Celju. Naslov ji je že letos v februarju podelil papež Janez Pavel II. S posebno slovesnostjo so ta dogodek praznovali na nedeljo 19. avgusta, ko je somaševanje več škofov in duhovnikov vodil pri slovesnem romarskem shodu mariborski škof dr. Franc Kramberger. Med romarsko mašo so prebrali posebno papeževi pismo za to izredno priložnost.

DOMA so te mesece veliko pisali o osemdesetletnici "največje organizacije Slovencev v svetu – Slovenske narodne podporne jednote" v ZDA ter o 50-letnici organizacije "Progresivnih Slovenk Amerike". Priredili so tudi razstavo, na kateri so prikazali ti dve organizaciji, zasnovani na "svobodomiselnih in socialističnih načelih". Prireditelji pa so le spoznali in izjavili, da bo treba "življenje in delo slovenskih izseljencev prav kmalu mnogo bolj temeljito predstaviti" . . .

Toda ali bodo sploh kdaj znali priti iz svoje ozkosti? Saj so že ob tem jubileju molče obšli letošnjo 90-letnico Ameriške katoliške podporne jednote, ki je točno deset let starejša od gornje slavljenke in vsekakor naša najstarejša izseljenska podpora organizacija. A ker že v imenu pove, da je "katoliška", ne zasuši posebne omembe, kaj šele proslavljanja . . .

Cas bi že bil, da bi doma ne pisali izseljenske zgodovine enostransko in poudarjali le tisto, kar je režimu v prid. Če del naroda v zdomstvu ni za današnji komunistični režim v domovini, zaradi tega še ne bi smel biti izbrisani iz zapiskov in obsojen na krivični

HEIDELBERG CABINETS PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojalcem, za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263
A.H. : 459 7275

molk. Žal se to dogaja že vsa leta po vojni – z izjemo, kadar omemba slučajno kakor koli koristi namenom režima.

SKUPNOST ZA VARSTVO OKOLJA je očitno kaj delovna tudi v Sloveniji. Nedavno je zahtevala, da napravijo posebno žabjo pot pod štiripasovno cesto med Naklom in Kranjem. Ker ta avtocesta v Skaručni prečno seka žabjo pot, po kateri prebivalke bližnjih voda vsako jesen priredijo množično selitev iz luže v lužo, so Združena cestna podjetja Slovenije upoštevala željo varuhov okolja. Žabe so zaščitene z zakonom. Prav blizu ribogojnice v Skaručni so zanje uredili razsežen prehod pod cesto. Ne bo jim torej treba prečkati široke ceste in se izpostavljati nevarnosti, da jih zmaste kolesa drvečih avtomobilov.

NA GORIČKEM so imeli 12. avgusta posebno slovensost: v farni cerkvi v Pečarovcih (domačini pravijo kraju Sebeščan) so odkrili spominsko ploščo rojaku in dolgoletnemu kitajskemu misijonarju Msgr. Jožefu Kerecu. Letos je namreč desetletnica njegove smrti. Spominsko ploščo je odkril in blagoslovil mariborski pomožni škof in prekmurski rojak dr. Jožef Smej ob velikem številu zbranih vernikov.

Msgr. Jožef Kerec je bil rojen v Prosečki vesi leta 1892. Po naključju se je v Ljubljani na Rakovniku srečal s salezijanci, ki so ga sprejeli in kot "zakasnli poklic" poslali v torinski zavod v Italijo. Kot bogoslovec tretjega letnika je odšel v kitajske misijone, kjer je bil po dveh nadaljnih letih študija posvečen v duhovnika. Dolga leta je potem deloval v Čaotungu, kjer so mu pomagale tudi slovenske frančiškanske sestre iste kongregacije, ki deluje med nami v Avstraliji (nam vsem poznana s. Ksaverija je bila celo ena izmed njegovih misijonark). Leta 1938 je bil imenovan za apostolskega administratorja čaotungške prefekture. Žal je napredovanje komunizma z ostalimi misijoni na Kitajskem uničilo tudi njegovo plodno delo: leta 1952 je bil izgnan v Hong Kong, od koder je odšel v Francijo, po osmih letih pa se je vrnil v domovino. Umrl je leta 1974 v Veržeju.

Kot misijonar je bil Msgr. Ke-

rec silno delaven in je zlasti veliko gradil. Med slovenskimi misijonarji vsekakor zavzema častno mesto. Kot največjo bolečino je občutil, ko so ga končno nasilno ločili od kitajskega ljudstva, kateremu se je ves posvetil in mu želel nesobično služiti do smrti.

POHOD "Sto družin na Nanos" je tudi letos, ob svojem desetletnem jubileju, lepo uspel. Kar 900 družin se je skupno povzpelo na tega 1261 metrov visokega notranjskega očaka. Pohod je zopet organiziralo Planinsko društvo Postojna, udeležili pa so se ga člani raznih slovenskih planinskih društev, pa tudi ljubitelji gora s Hrvatske, iz Trsta in zamejske Gorice.

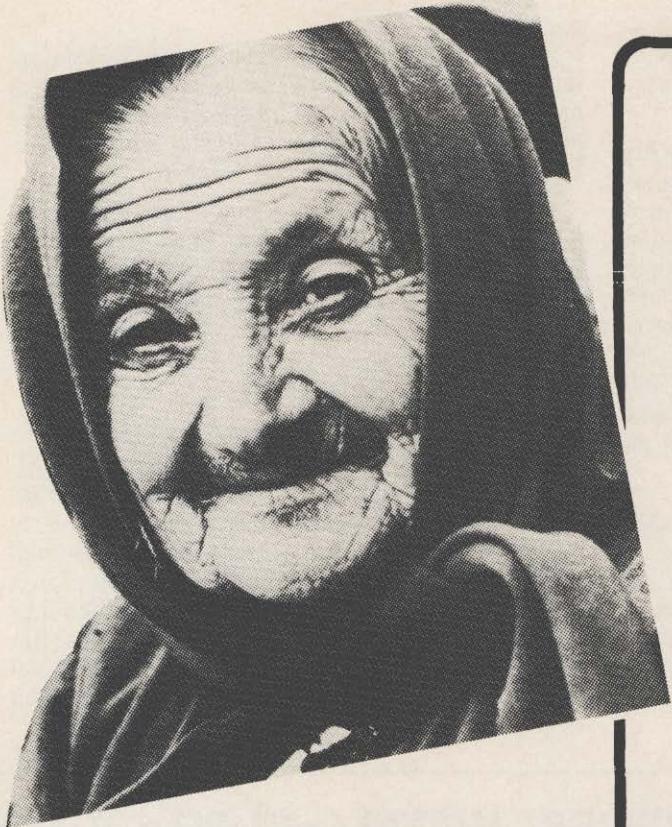
RIBNIČANI so letos že osmič priredili Sejem suhe robe. Na svojo prireditev so privabili okrog petnajstisoč gostov iz vseh delov Slovenije. Gostom so pokazali že skoraj pozabljene veščine izdelovanja suhe robe, ki so jo svoj čas nosili prodajat ne le po Sloveniji, ampak po domala vsej Evropi. Ravno v letu, ko je Krištof Kolumb odkril Ameriko (1492), so dobili za to posebno dovoljenje od samega cesarja, kot nam pove zgodovina. Na sejmu letos tudi narodnih noš ni manjkalo, obnavljanja starih šeg in običajev in sploh vzdušja, ki je dišal po dobi sto in več let nazaj.

SLOVENSKI HOTEL »BLED« V RIMU

Lastnik: VINKO LEVSTIK

HOTEL »BLED« - VIA S. CROCE IN GERUSALEMME, 40
00185 ROMA-RIM - TEL. 06/777102 - TELEX HBLED 620196

KAKO SEM STAR?

VELIKO resnico je zapisal Ochsenius, da "ni vprašanje, koliko je kdo star, ampak kako je star".

Kako lepo je videti starega človeka, ki mu z njegovega blagega obraza sije življenjska radost. Poln milične je in radosti. Slišal sem praviti, da star duhovnik – če ni svetnik, je karikatura. Pa bo to menda veljalo za vsakega človeka. Prijetno je poslušati naše slovenske očance, kot tem častitljivim starim možakarjem rečemo in jih tudi dandanes še srečujemo. Vsaka njihova beseda je kot blagoslov. Iz svojega življenja

skega obzorja in s svojih prehodenih poti znajo mlademu sogovorniku podarjati modrost življenja.

Psalm 71 (70) ima naslov: Molitev v starosti. Pesnik je kljub letom poln upanja, saj ga je življenje dobro izučilo, da dokler je Bog z njim, ni prostora za obup. V letih sivih las se tako prijetno pomenkuje s svojim Bogom, ki ga je učil in vodil od mladosti naprej (v. 5 in v. 17), ki mu je dal preživeti mnoge in hude stiske, pa ga je spet okrepil in rešil skoraj iz smrti (prim. v. 20).

GOSPOD, vate zaupam, naj ne bom osramotil.
Otmi me zaradi svoje resnične ljubezni, pred
Bodi mi zavetje in priběžališče, da bom nato
Od tebe pričakujem rešitve, ti si moja truda.
Moj Bog, iztrgaj me iz rok hudobneža, iz
Gospod Bog, ti si moje upanje, vate zaupam.
Ko sem bil še v materinem telesu, si bil že
Od materinega naročja si že moja opora,
Bil sem pravo čudo za mnoge, ti si bil moja
Na ves glas te hvalim, ves dan ti pojem slavlja.
Na stare dni me ne zavrzi, ko mi opešajo rame,
Moji sovražniki mi ne dajo pokoja, zarotajo.

Pravijo: "Bog ga je zapustil, zasledujte ga
O Bog, ne oddalji se od mene, moj Bog, huj
Naj bodo ponižani vsi, ki mi želijo hudo,
naj se sramujejo."

Moj Bog, vate bom vedno zaupam.
Ves dan bom poveličeval tvoja čuda.
Gospod, tvojo moč bom razlagal.
Moj Bog, učil si me od moje mladosti.
Tudi v starosti in osivelosti, o Bogu
Naj pričujem o tvoji moči svojega.
Velike reči si naredil v svoji modrosti.
Dal si mi preživeti mnoge in hude
pa si me spomnil.
Daj, da me bodo spoštovali, znotri
S harfo bom slavil tvojo ljubezen.
Vesel ti bom prepeval hvalo, radi
Vsak dan bom razglašal, da si pričujem
ker si počut.

Bačja beseda

nikoli.
aj me in me reši.
hem.
in moje zatočišče.
krivičnika in zatiralca.
d mladosti.
oj varuh.
o zaupam vate.
rno zavetje.

, me ne zapusti.
jo zoper mene,
trežejo mi po življenju.
mite! Nikogar ni, ki bi ga rešil.”
i pomagat.

i me spravljam v nesrečo.
k dan bolj te bom hvalil.
ita dela in tvojo neizmerno dobroto.
anjal tvojo neskončno pravičnost.
, tvoja čudovita dela hvalim še danes.
e ne zapusti.
du in o tvoji slavi vsem, ki pridejo za nami.
, o Bog, kdo bi enak bil tebi?
ke,
okrepil in rešil skoraj iz smrti.
e potolaži.
al ti bom na citre, Najsvetejši.
se bom, ker si me rešil.
n,
vse, ki mi želijo nesrečo.

PSALM 71 (70)

Psalm 71 (70) mora postati moja vsakdanja molitev. Z njim se bom učil starati in starost voljno sprejemati: svojo starost in starost drugih. Zato je ta psalm tako molitev mladega fanta ali dekleta, kakor molitev ostarelega človeka, ki v jeseni svojega življenja čaka, da se izteče njegov koledar.

Ko je nekdo pred časom dejal: "Pater Valerijan nas je poročil, pater Ciril pa nas bo pokopal," je – če že ne drugega – povedal, da se zaveda, da čas beži, da se vsi staramo. In v ta beg časa je treba za-

sdrati misel: Vsi dnevi in vsi meseci so Gospodovi. Zato so vsi enako lepi in napolnjeni naj bodo z mislio na Boga.

V knjigi, ki me uči sprejemanja starosti – "Glejte že sonce zahaja" je njen naslov – berem:

Nekaj čudovitega je lepa jesen. Za mnoge je najlepši letni čas. Pomled je cvetoča, a burna, polna viharjev. Poletje je čas napora. Jesen pa prihaja s svojim mirom, s sadovi, z barvito dozorelostjo. Nič lepšega kot sprehod v jesenski gozd. Šelest padajočega listja, igra barv, mir, kot da se je zemlja po dolgem trudu nasmehnila sama sebi.

Tako je s starim človekom, če je v sebi dozorel.

Komur je bilo pravilo življenja zemski užitek, nislada, temu ni pokoja v jeseni. Človek, ki živi v zavesti, da sta za njim viharna mladost in trdost delovnega dne, nosi v sebi mir in srečo zrelega srca.

Triinsedemdesetletna žena se je sprehajala po gozdu in govorila: "Kako čudovito, da sem lahko tu. Veste, samo še leto življenja mi obetajo. Širje profesorji so mi to zatrdirili. Žile na nogah se mi bodo zamašile. Zaradi slabega srca bi operacije spet ne prenesla. Sama sem. Oba otroka sem že pred leti izgubila. Lani mi je umrl tudi mož. Nikogar več nimam na svetu. A dneve, ki mi jih naklanja Bog, bom živila na poseben način. Boga hvalim za vsak dan, s katerim mi daje uživati to lepoto."

Pravljica?

Tisoč in tisočkrat se ponovi. Takšni so notranje zreli ljudje, ki ne tožijo po mladosti, ki se ne pritožujejo zaradi telesne nemoći. Takšni ljudje znajo živeti svojo starost in lové zadnje žarke zahajajočega sonca preprosto, z isto ljubeznijo, kot so preprosto sprejemali mladost in naloge življenja. Vedo, da je to poslednja pesem, a pojo jo srečni in spočitega srca.

Kakor pisatelj teh vrstic se še enkrat vprašam tudi jaz: Je to pravljica?

O, ko bi jo le bil v svojem življenju sposoben urejničiti tudi jaz!

P. CIRIL

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU

TISKOVNEMU SKLADU

ZA NAŠE "MISLI":

\$80.— N. N.; \$19.— Jožefina Hvala, Jana Sluga; \$14.— Rafael Koren, Jožica Paddle, Lubi Pirnat, Uroš Stanković; \$12.— Jože Kranjec; \$10.— N. N., Maks Hartman, Ivanka Dodich; \$8.— Stanko Plaznik; \$5.— Ivanka Žabkar, Ivan Štrucell; \$4.— Vinko Lavrič, Bogomir Jesenko, Marija Horvat, Tomaž Možina, Marija Kavčič, Terezija Simunkovič, Ana Šutej, Franc Valentinčič; \$3.— Dragica Gelt, Ana Brand; \$2.— Viljem Janič.

NAŠIM POSINOVLJENIM

AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$150.— N. N. (za lačne); \$50.— N. N., Ivanka Dodich (za lačne); \$40.— Druž. Lubi Pirnat (za avto p. Hugonu); \$20.— druž. Bogomir Jesenko; \$10.— N. N., N. N. (za lačne); \$9.— N. N.

MATERI TEREZIJI V INDIJO:

\$50.— N. N.; \$30.— Druž. Lubi Pirnat; \$20.— Jožica in Stanko Plaznik; \$10.— N. N.

DOBROTKNIKOM BOG POVRNI!

**Ni ga samotnej-
šega človeka od
tega, ki ljubi sa-
mo samega
sebe.**

Abraham Ibn Esra

KDO BI VEDEL POVEDATI ...

... kje v Avstraliji bi živel BRANKO PETRIČ, doma iz Vipave. Po njem povprašujejo sorodniki v Kanadi. Kdor ga pozna ali kaj ve o njem, naj javi Jožetu Horvatu (Richmond, N. S. W.) na telefonsko številko 045-782022. Za uslugo že vnaprej iskrena zahvala!

Florence L. Barclay:

Pesem dveh src

Prevedel Silvester Čuk
Ilustriral Lojze Perko

roman

ENAINDVAJSETO POGLAVJE**TEŽKI TRENTUKI ZA SESTRO ROSEMARY**

Sestra Rosemary je bila s svojim bolnikom v sončni knjižnici dvorca Gleneesh, med njima je bila majhna miza, na njej pa kup še neodprtih pisem, jutranja pošta.

Garth, oblečen v belo flanelasto obleko, da je njegova zelena kravata prišla še bolj do izraza, se je udobno namestil v svoj naslanjač ter z novo slastjo užival vonj cvetja in toplino sončnih žarkov.

Sestra Rosemary je pravkar končala z branjem pisma, ki je bilo namenjeno njej. Zložila ga je in ga spravila v žep. Njeno srce je napolnil občutek zadovoljstva: Deryck pride!

»Ali vam je to pismo, ki ste ga pravkar prebrali, pisal kak moški, miss Gray?« je z nepričakovanim tonom vprašal Garth.

»Da, kako ste uganili?«

»Ker je bilo na enem samem listu. Če bi o kaki važni stvari pisala ženska, bi imelo pismo več listov. Pismo pa obravnava neko važno zadevo, kajne?«

»Spet ste točno zadeli!« je odvrnila sestra Rosemary smeje. »In spet vas moram vprašati, kako veste to?«

»Ker ste vzduhnili od zadovoljstva: najprej ko ste prebrali prvo vrstico, drugič pa, ko ste pismo spravili nazaj v ovojnico!«

»Tako vidno napredujete, gospod Dalamin,« se je zamejala sestra Rosemary, »da kmalu pred vami ne bomo mogli ohraniti nobene skrivnosti. Moje pismo je od...«

»Nikar mi ne pravite tega!« jo je prekinil Garth. »Niti najmanj nisem želel biti indiskreten kar zadeva vašega dopisovalca, miss Gray, zelo pa sem srečen, da lahko pokażem svoj napredok in vam povem, česar mi vi ne odkrijete.«

»Tole bi vam na vsak način povedala. Pismo je od sira Derycka in med drugim mi sporoča, da bo v soboto tu!«

»Sijajno!« se je razveselil Garth. »Koliko sprememb bo našel. Z velikim veseljem se mu bom zahvalil za tako potrežljivo bralko, tajnico, bolničarko in svetovalko, ki mi

jo je poslal. Menda ja ne prihaja,« je pripomnil z glasom, ki je izražal zaskrbljenost, »da vas odvede s seboj?«

»Za zdaj še ne. Pravkar pa sem vas hotela vprašati, če bi mogli prestati brez mene osemnštirideset ur? Obisk doktorja Branda bi bil, se mi zdi, odlična priložnost, da se za nekaj časa umaknem. Lahko bi vas pustila brez skrbi, ker bi vedela, da ste v odličnih rokah. Če dovolite, da porabim zase konec prihodnjega tedna; vrnila pa bi se v ponedeljek zjutraj, ko dospe pošta. Doktor Brand vam bo prebral sobotno pošto, v nedeljo pa pošte tako ali tako ni. Doktor me bo tudi zamenjal v marsičem drugem.«

»V redu,« je dejal Garth in se pri tem trudil, da bi prikril, kako mu to ni nič po volji, »dasi bi bil zelo vesel, če bi se lahko pogovorili vsi trije skupaj. Toda niti malo se mi ne zdi čudno, da si želite odmora. Boste odšli daleč?«

»Ne, tu blizu imam nekaj prijateljev... No, če ste za to, bi vam začela brati pošto.«

»Poslušam,« je rekel Garth in stegnil roko. »Trenutek, zdi se mi, da je med pošto tudi neki časopis, zakaj čutim vonj tiskarskega črnila. Tega ne maram, drugo pošto mi pa dajte sem.«

Sestra Rosemary je odložila časopis vstran, pisma pa je porinila predenj, da jih je lahko dosegel z roko. Vzel jih je in vsako posebej otipal.

»Lepo število jih je,« je dejal smeje in pazljivo obračal vsako zase. Naenkrat je zastal: v rokah je imel pismo, napisano na tujem papirju in zapečateno. Nekaj časa ga je držal ne da bi spregovoril, nato pa je s prstom potoval po pečatu.

Sestra Rosemary ga je trepetaje gledala.

Molče je čez nekaj časa pismo pustil iz rok in prikel drugo. Tisto pismo je položil čisto spodaj, da bi prišlo pri branju na vrsto zadnje.

Sestra Rosemary je vzela prvo pismo, prebrala kraj poštnega pečata in opisala rokopis. Za vsako pismo je Garth skušal uganiti, od koga je in bil je ves srečen, kadar mu je to uspelo.

Tistega jutra je bilo devet pisem.

Ko je osmo spravljal nazaj v ovojnico, so sestri Rosemary drhteli prsti. Garth si je z roko zakril obraz.

»To pismo, gospod Dalmain,« je rekla, ko je vzela v roke zadnje, deveto pismo, »nosi egiptovsko znamko, poštni pečat pa je iz Kaira. Zapečateno je z rdečim voskom, na pečatu je vtisnen šlem s perjanico in spuščenim vijerjem.«

»Kakšna je pa pisava?« je vprašal Garth kar se da mirno.

»Še kar jasna, pogumna in brez slepomišenja. Pisano je s peresom, ki ima priostreno komico.«

»Prosim vas, sestra, odprite ga in mi najprej povejte, kdo je podpisani, šele potem ga boste brali.«

Sestra Rosemary je skušala obvladati svoje razburjenje. Zdeleno se ji je, da se ji bo grlo posušilo in da jo bo glas izdal. Odprla je pismo in pogledala podpis.

»Prisrčno se Vam zahvaljujem za podporo, ki sem jo dobil po posredovanju Združenja staršev iz podpornega sklada Mohorjeve družbe domov, kamor ste Vi to vsoto plačali. (...) Razlog, zakaj obiskujem slovensko gimnazijo, je ta, ker hočem našemu ljudstvu z znanjem koristiti in ker hočem v življenju nekaj doseči. (...) Obljubim, da bom vztrajno študiral še naprej in skušal čim več storiti za ohranitev slovenstva na Koroškem.«

»... Vsi se trudimo, da se dobro učimo in da lahko hodimo v slovensko gimnazijo, na to smo vsi ponosni. (...) Zahvalim se za podporo in obljubljam slediti po potek mojih prednikov.«

»Vam in Vaši družini se najlepše zahvaljujem za prejeto podporo, ki mi je bila v veliko pomoč. Bili sva z materjo v veliki denarni stiski, kajti moja mati je brez sredstev, a ima vzdrževati poleg mene še desetletno sestro in dveletnega bratca. Oče je zdaj v Jugoslaviji in za nas nič ne prispeva – mati se trudi sama s priložnostnim pomožnim delom. Trudila se bom, da bom slovenski šoli v čast in narodu zvesta. Tudi molila bom za svoje dobrotnike...«

Tu je nekaj skromnih odlomkov iz pisem koroških dijakov, ki so doslej prejeli pomoč za svoj slovenski študij oz. bivanje v Dijaškem domu iz Avstralije. V zadnji številki MISLI sje bil objavljen članek »Slovenski Korotan nas kliče!«, ki nas je seznanil o tem – v upanju, da bo le ganil srce kakega novega dobrotnika, ki mu ni vseeno za ohranitev slovenstva v zamejski Koroški.

Slovenska mladina zamejske Koroške

NEKAJ MOJIH MISLI OB OČETOVSKEM DNEVU

OB PRAZNOVANJU Očetovskega dne se nam poraja vprašanje, če kdaj resno razmišljamo o vlogi očeta v naših družinah.

Pri sveti maši smo se zahvalili Bogu za njihovo prisotnost med nami. Toda, kako jih v resnici cenimo in spoštujemo v vsakdanjem življenju? Ali ni oče tisti, ki je vedno manj cenjen in obdarovan, morda celo pozabljen?

Menda celo nekateri očetje mislijo, da je njihov doprinos domu zgolj denar. Gledam svojega očeta v mojih mladostnih letih doraščanja – vse več kot to je! Vem, da ga potrebujem še mnogo bolj, kot to misli on. Morda tudi drugi tako doživljate svojega očeta?

Vsi potrebujemo očeta. Potrebujemo njegov čas, njegovo pomoč in tudi njegovo razumevanje. V svojem poklicu oče dobesedno izgoreva za svojo družino. Zgodaj vstaja, proti večeru se utrujen враča z dela. Ves dan ga ne vidimo. Njegovo delo za nas ga zahteva in po napornem dnevu se posveča še nam. Njegova skrb in ljubezen do nas se kaže v njegovih zgaranitih rokah.

Večkrat pa doživljjam očeta tudi kot nekako oblast - besede "red in disciplina" spadajo k njegovi podobi. Res je, da mi otroci pogostokrat potrebujemo močno roko – samo, da ne postane pretrda.

K očetovi podobi gre tudi beseda "odpuščanje". Pravijo, da "kakršen je gospodar, takšna je družina". Vpliv očeta na otroka je trajna stvar. V naši družini je oče dober zzgled, da znamo drug drugemu odpuščati. Miren je in potrežljiv – ima srce služabnika.

Kaj mi res pomeni oče, mi je najbolj jasno letos, ko se bliža konec šole in je čas, da se odločim za poklic. Oče ne sezida samo temeljev svoje hiše, ampak tudi prihodnost svojih otrok. Nje-

»Pismo je podpisala Jane Champion, gospod Dalmain.« »Bodite, prosim, tako dobri in mi ga preberite,« je mirno kot prej rekел Garth.

Sestra Rosemary je začela:

»Dragi Dal,

kaj vam morem povedati na tem listu papirja? Ko bi bila pri vas, bi vam lahko marsikaj izpovedala, toda pisati je težko, skorajda nemogoče.

Vem, da je bila preizkušnja za vas težja kot bi bila komurkoli od nas. Vi boste pa tudi bolj pogumni kot bi mogel biti katerikoli od nas. Znali boste premagati vse in še naprej boste verovali, da je življenje lepo in ga boste tako prikazovali drugim; jaz nisem znala ceniti življenja pred tistim poletjem, ki sem ga preživel v Overdenu in Shenstonu, ko ste mi vi odprli oči za lepoto. Od takrat sem mislila na vas vsakikrat, ko sem opazovala prizor sončnega vzhoda in zahoda — na modrozelenih obalah Atlantika, pred škrlatom planin in v zlatih pustinjah Egipa. Vedno sem mislila na vas in prav zaradi vas sem vse to bolje razumela. Oh, Dal, rada bi prišla in bi vam pričevala o vseh teh lepotah, da bi jih videli skozi moje oči, kakor jih jaz zdaj, lahko rečem tako, vidim skozi vaše oči.

Slišim, da ne sprejemate obiskov, toda mar ne bi mogli narediti izjeme in dovoliti, da pride?

Vrnila sem se od piramid, ko sem zvedela za vašo nešrečo. Po večerji sem sedela na trgu. Mesečina je oživljala

spomine. Vrnila sem se, da zapustim bregove Nila in se vrnem v Anglijo. Ko bi prišla tja, bi vam pisala in bi vas prosila, da me obiščete. Prav tedaj je prišel mimo general Loraine z angleškim časopisom in Myrinim pismom. Tako sem zvedela vse.

Ali bi me prišli obiskat, Garth, če se to ne bi bilo zgodilo?

Danes, dragi priatelj, pa vi ne morete priti k meni, smem tedaj jaz priti k vam? Če le rečete: 'Pridite!' bom kar priletela, tudi če bi bila čisto na drugem koncu sveta. Ne skrbite, od kod prihaja to pismo, kajti ko bo v vaših rokah, mene ne bo več v Egiptu. Pišite mi na naslov moje tete v Londonu. Vsa moja pošta prihaja tja in od tam jo pošiljajo za meno.

Dovolite, da pridem. Verujte, da razumem vaš položaj. Trdno zaupam, da vam bo Bog pomagal.

Bodite prepričani, da sem vaša bolj kot morem izraziti

/Nadaljevanje sledi/

Jane Champion.«

SLUŽBA BOŽJA v Merrylandsu je vsako nedeljo ob 9.30 dopoldan, za nedeljsko mašo pa velja tudi sobotna vigilna maša ob sedmi uri zvečer. Obakrat je pred mašo prilika za sveto spoved.

PRVI PETEK v oktobru bomo obhajali z večerno mašo, kateri bo sledila pobožnost v čast Srcu Jezusovemu. Naslednji dan, na PRVO SOBOTO, 6. oktobra, pa bomo večerni maši dodali molitev za svetost duhovnikov in ostalo kot običajno na ta dan.

WOLLONGONG ima slovensko službo božjo v Fig Tree v nedeljo 23. septembra, ter 14. in 28. oktobra, vsakikrat ob petih popoldne. Maša je redno vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu.

NEWCASTLE pride na vrsto 30. septembra. Sveta maša je v cerkvi Srca Jezusovega, Hamilton, ob šestih zvečer. Pred mašo spovedovanje, po maši pa čajanka v dvorani.

CANBERRA ima slovensko mašo v nedeljo 21. oktobra ob 11.30 dopoldne. Cerkev sv. Beda, Red Hill. Pred mašo spovedovanje.

WAGGA WAGGA ima slovensko službo božjo isti dan kot Canberra in sicer ob šestih zvečer. Sestrská kapela na Mt. Erin, Edmondson Road. Spovedovanje.

SURFERS PARADISE: slovenska maša bo tokrat v nedeljo 28. oktobra ob 11.30 dopoldne v cerkvi sv. Vincencija na Pacific Highway.

BRISBANSKI ROJAKI se bodo zbrali k slovenski maši na isti dan – nedelja 28. oktobra – ob šesti uri zvečer. Bo v običajni cerkvi – v St. Mary's, South Brisbane. Pred mašo prilika za spoved, po maši pa v sosednji zgradbi čajanka.

gova dediščina ni samo hiša in pohištvo ali lepe obleke, ampak vzgoja in šolanje, ki uresniči otrokove želje. Kar lahko bi rekli, da oče kupuje tiste sante, ki jih otrok sanja.

Oče je dragocen dar družini. Skupaj z ženo je svojim otrokom kažipot k Bogu, da se na tem nevarnem svetu ne bodo zgubili v slepih ulicah, marveč da bi hodili po ravni cesti resnice in ljudzni.

Vse, kar je povedano, kar zaigrano ali zapeto, je izraz naše zahvale, zahvale vaših otrok vam, dragi očetje!

JUDY ŠAJN
na Očetovski proslavi
sydneyjskega verskega središča

Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,
St. Raphael's Slovène Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Telefon: (02) 637 7147

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N. S. W., 2160
Telefon: (02) 682 5478

NORTH QUEENSLAND bo dobil obisk slovenskega duhovnika v tednu po 28. oktobru. Če bo le mogoče, bo p. Ciril obiskal Rockhampton, Mackay, Townsville, Innisfail, Cairns in Mt. Iso. Ker nimamo veliko naslovov rojakov v teh oddaljenih krajih, naprošamo tamkajšnje rojake, ki bodo to brali, da pogovoščim drugim. Tudi bi bilo p. Cirilu zelo olajšano, če bi se rojaki javili telefonsko ali pismeno na naš naslov (Glej zgoraj!). P. Ciril bi rad srečal čim več rojakov in jih zbral, četudi v majhnih skupinicah, okrog oltarja in maše v domaćem jeziku.

PRAZNOVANJE SV. RAFAELA bomo imeli

letos na nedeljo 7. oktobra. Ta dan je v koledarju rožnovenska Mati božja. Po slovesnem bogoslužju bomo nadaljevali tudi v dvorani. Isti dan bo tudi – zdaj že drugič –

PRAZNOVANJE ZAKONSKIH JUBILEJEV. Vse rojake, ki praznujejo letos katerega zakonskih jubilejev, vladljuno vabimo, da se javijo za seznam jubilantov. Kot lansko leto, pridejo v poštev vsi, ki praznujejo obletnico poroke, ki je deljiva s pet, nad petdeset let pa vsaka.

ROMANJE V SPRINGWOOD bo letos na nedeljo 21. oktobra. Praznovanje bo s sveto mašo na prostori bivšega semenišča sv. Kolumba v Springwoodu. Vabi nas škof Beda Heather, ki ima na skrbih zunanj zahodni del sydneyeke nadškofije, kamor spada tudi naš Merrylands. Opoldne bo sveta maša in nato razne pobožnosti ter prireditve.

RAZSTAVO ROČNIH DEL pripravljamo za nedeljo 18. novembra. Priporočamo se, da za to preditev posodite vaša ročna dela, gobeline, čipke ipd. Upamo, da bo razstava vsaj tako dobro pripravljena in tudi obiskana, kot je bila lansko leto naša razstava umetniških slik.

STOJNICA za naš gradbeni sklad je zopet na vrsti 20. septembra, in nato 28. novembra (ta je zadnja v tem letu). Kot navadno se priporočamo za primerne predmete, ki bi šli v prodajo. Naše gospodinje pa spet naprošamo za pecivo in pa seveda, da so na omenjena datumata na razpolago pri prodaji.

OCETOVSKI DAN smo v Merrylandsu praznovali s sveto mašo in nato s kratko akademijo v dvorani, z nastopi maše mladine. Otroci Slomškove šole so nam zapeli Barčica po morju plava in Na planincah sonče se sije. Sonja in Mark Simec sta zapela V nedeljo po-

poldne pod lipco, pokazala pa sta tudi gimnastični ples, ki sta ga sama zamislila. S točkami na orglah so nastopile Lilijana Mikuletič, Kati in Kristina Pezdirc ter Margaret Grželj. Za uvod nam je Judy Šajn prebrala svoje misli o očetu – objavljene so na strani 246.

80 - LETNICO ROJSTVA je 8. avgusta letos praznovala naša neumorna pomočnica IVANKA KARIŽ. Že od vsega začetka je jubilantka tesno povezana z našim verskim središčem oz. našim delovanjem, še predno je naše središče v Merrylandsu zaživello. Kadar je potrebno, je Ivanka prva, ki pride na pomoč s kakršno koli akcijo, ki jo sama organizira in izpelje. Vsako soboto poskrbi za čistočo v cerkvi, v zakristiji, pišarni . . . Nobeno delo ji ni pretežko in prenizko. Saj kar ni mogoče verjeti, da ima že osemdeset let, tako je neverjetno urna – marsikatera mlajša bi jo pri delu težko dohajala. Ivanka želimo še mnogo let trdnega zdravja in prijetnega smeha – le naj ohrani svojo pristno dobro voljo, ki jo kaže ob vsakem koraku! Bog Vas živi, Ivanka!

VRNIL SEM SE 22. avgusta od svoje matere v Ljubljani. Iskrena hvala vsem, ki ste mi omogočili ta obisk. Vseh sem se spominjal v molitvi in pri svetih mašah na božjih potem po domovini – na Brezjah, Sveti gori, Ptujski gori, v Nazarjah, na Šmarni gori, Rakovniku, pri Gospe Sveti, v Medjugorju . . . Mama pošilja iskrene pozdrave in zagotavlja molitve za vse. Hvala Bogu, da se ji je zdravje kljub 88-im letom spet obrnilo na bolje. Še vedno opravlja gospodinjska dela. Res lepo je bilo priti zopet v domačo hišo k mami in sestram ter bratu – slovo pa je bilo boleče.

Iskrena hvala p. Cirilu, ki je v moji odsotnosti lepo skrbel za vse zadeve našega verskega središča. Hvaležen sem tudi g. Jožetu Ovničku, ki je v tem času kot gost pomagal z mašami v Merrylandsu in drugod.

P. VALERIJAN

BREZJE,
naše
narodno
svetišče,
kjer
prestoluje
MARIJA
POMAGAJ

VEČINA se strinja, da bo zvezni proračun, ki ga je v avgustu objavil državni blagajnik, dal razmeroma zdrave podlage našemu gospodarstvu v naslednjem finančnem letu.

Plačevali bomo, na primer, manj osebnega davka. Seveda ta olajšava ne bo takojšnja. Laboristična vlada misli namreč ob koncu leta na volitve. S prvim novembrom bo od povprečnega tedenskega zaslužka odtegnjenih 7.60 dolarjev manj. Osebni davek se bo v bodoče obračunal kot kaže Tablica A:

TABLICA A – Stopnja osebnega davka za 1984/85

Davčna osnova (v dolarjih)	Davčna stopnja (v centih za vsak dolar)
0 do 4595	nič
4596 do 12500	25
12501 do 19500	30
19501 do 28000	46
28001 do 35000	48
35001 in več	60

Pokojnine in podpore nezaposlenim so se povečale tedensko za 4.— dolarje in bodo znesle posamezniku 91.90 dolarjev in paru 153.30 dolarjev. Tisti z otroki bodo prejeli nekaj več.

Zanimivo je, da budžet letos ni najavil novih dakov za pivo, cigarete in pa za bencin. A zato je prvič prizadel vino in sicer za 10%.

Australski državni blagajnik predvideva zvezne izdatke kot nam jih kaže Tablica B na desni:

O ZVEZNEM PRORAČUNU

ZA LETO 1984/85

Tomaž Možina, B.A., B.Ed. (Sydney)

Iz Tablice B je razvidno, da bo šlo skoraj eno trejino za socialno skrbstvo in da so se stroški za zdravstvo povečali od preteklega leta za več kot 40%. Ni pa mnogo sredstev namenjenih za mestne razvoje in za čiščenje okolja. V načrtu je, da se bo celokupni deficit zmanjšal za kakšnih 1200 milijonov dolarjev.

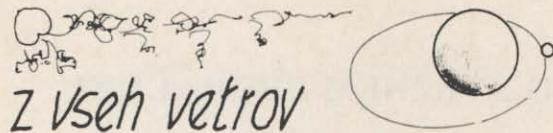
Vse kaže, da je tisti sporazum oz. "accord" med vlado in sindikati že rodil sadove. Več kot 200.000 novih delovnih mest bo ustvarjenih zaradi raznih olajšav in investicij v zasebnem sektorju. Skupni državni produkt se bo povečal za 4%. Nezaposlenost se bo zmanjšala na 8% in inflacija na 5%. (Za primerjavo so te stopnje v ZDA 7% in 4%, na Japonskem 2% in 3%, v Jugoslaviji 10% in 18% ter v Argentini 12% in 25%. - Vir: I. M. F., Washington, D. C., 1984.)

Zares, če bodo sindikati še vnaprej sodelovali z vlado in privatnim sektorjem, potem ni dvoma, da bodo budžetni načrti uresničeni. Avstralsko gospodarstvo bo končno zaplulo v varne, mirne vode.

TABLICA B – Izdatki za 1984/85

	milijoni dolarjev	sprememba na leto prej	od vsega v %
Obramba	5820	+ 8.1	9.1
Šolstvo	4544	+ 11.2	7.1
Zdravstvo	6184	+ 40.2	9.7
Socialno skrbstvo	18047	+ 9.8	28.2
Stanovanja in podobno	1252	+ 21.1	2.0
Mesta in okolja	92	-14.7	0.1
Kultura in rekreacija	735	+ 20.1	1.1
Ekonomski usluge	4350	+ 6.2	6.9
Državne usluge	4434	+ 16.1	6.9
Rezerve in drugo	18490*	+ 11.5	28.9
Skupaj . . .	63948	+ 13.0	100.0
– Dohodki	57203	+ 17.7	
Deficit	6745		

*Vir: Sydney Morning Herald, 22/8/1984;
Australian Treasury Papers for 1984/85, Canberra;*

Z vseh vetrov

"MATI SMETARJEV" imenujejo 76-letno misijo-narko sestro Emanuelo v Kairu v Egiptu, ki deluje v nekem naselju kairskih smetarjev. Nedavno je prevzela še oskrbovanje novega "področja bede" v zalivu Mokattam. Kar deset tisoč ljudi živi tu v najbolj poniževalnih življenjskih okolišinah: v pločevinastih kočah, na puščavskih tleh, kraj je brez vode in brez zelenja. Sestra bi rada s pomočjo evropskih dobrotnikov zgradila vsaj tisoč hišic. Ima pa še druge načrte za prihodnje leto: želeta bi ustvariti tovarno, v kateri bi odpadke predelovali v kakovostni humus.

M. Terezija v Kalkuti je na srečo postala znana – takorekoč slučajno – po vsem svetu. A po mnogih krajih deluje še dosti sličnih duš, ki se žrtvujejo na sličen način, le da o njih komaj kdaj kaj zvemo. Ena izmed teh je ta naša "mati smetiščarjev" v Kairu. Ko je ne bo več – jo bo kdo nadomestil?

NAJHITREJŠI VLAK na svetu ima danes Francija. Potuje "samo" 300 kilometrov na uro, na leto prevozi 450 milijonov potnikov in 100 milijonov avtomobilov. – Naša Avstralija pa pri tem oglaša, da ima za leto 1990 v načrtu še hitrejši vlak, da le vlada odobri načrt, ki bi stal 2,5 milijarde dolarjev. Nova železniška proga naj bi povezovala Sydney in Melbourne. Na 900 kilometrov dolgi progi bi skrajšala čas potovanja s trinajstih ur na komaj tri ure. Povprečna hitrost tega novega vlaka pa bi bila približno 350 kilometrov na uro – bi torej prekobil francoskega ter bi bil najhitrejši vlak na svetu. Če bo seveda kaj kruha iz te moke... . Bomo videli.

Urarsko in zlatarsko podjetje

Alexander

WATCHMAKER and JEWELLER
190 Church Street (vogal Macquarie St.)
Parramatta, N. S. W.
Telefon 633 1384

vam nudi 10% popusta pri vsakem nakupu, 20% pa na vsa popravila ur in zlatnine ter šest mesecov garancije.
Engraviranje imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY DESIGNED AND
MADE IN OUR OWN WORKROOM.
Sydney'ski rojaki, pridite in se sami prepričajte
o ugodnih pogojih. — Priporočata se

E. & C. ROBNIK

MED ATLETI letošnje Olimpijade smo občudovali postavnega telovadca, ki je za ZDA osvojil zlato medaljo. To je bil PETER VIDMAR, Amerikanec slovenskega rodu iz Los Angelesa. Ne le Amerika, tudi Slovenija v svetu je lahko ponosna nanj.

Peter je pred Olimpijskimi igrami osvojil v New Yorku (Madison Square Garden) Ameriški pokal 1984 za telovadbo. Med najboljšimi telovadci sveta (Japonci, Kitajci, Madžari, Kubanci in ostalimi) je Peter zmagal na konju, drogu in preskoku, drugi pa je bil na krogih, bradljiv in v talni telovadbi. Naravno da je po tej zmagi bil izbran, da zastopa ZDA na Olimpijadi, kjer se je prav tako odlično odrezal.

KITAJSKA, toliko let tako zaprta dežela, doživlja pravo eksplozijo tujih obiskovalcev. Lani se je mudiло tam devet milijonov turistov, letos pa samo v prvih šestih mesecih nad pet milijonov. Do konca lanskega leta so zgradili 318 novih hotelov s 123. 000 posteljami. Samo v obdobju 1981 - 83 so v gradnjo hotelov vložili okoli 700 milijonov dolarjev.

Poročila vedo povedati, da je kitajska vlada tudi obnovila in uredila zgodovinski spomenik – grob jezuitskega misjonarja Mateja Riccija, ki je v 16. stol. uspešno misjonaril na Kitajskem in bil zelo spoštovan tudi kot znanstvenik na kitajskem dvoru. Grob je bil razdejan in opustošen med kulturno revolucijo šestdesetih let.

AIDS zadnji čas vedno bolj plasi svet – bolezen, ki jo širi novi virus, kateremu se zdravniška veda še ne zna postaviti v bran. Četudi je očitno, da je bolezen doma zlasti med homoseksualci, zdravniki poudarajo, da je teh med obolelimi le okrog 70%, med ostale odstotke pa spadajo ljudje, ki s homoseksualnostjo niso imeli nobenega opravka, celo otroci.

Bolezen je najprej izbruhnila v Ameriki, kjer je tudi največ žrtev, zdaj pa se širi dalje in tudi Avstralija ima nekaj primerov. Pri nas so nedavno oboleli ljudje potem, ko so dobili transfuzijo krvi: darovalec krvi, ki

Priporočam se Slovencem
vzhodnega dela velikega Melbourna
za vsakovrstna avtokleparska dela,
avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS
1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
VIC. — Telefon delavnice 221 5536

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757
ali pa doma — 232-4314

Rojak VOJKO VOUK

Dr. J. KOCE, Flat 2, 139 High St., Kew, Vic. 3101 — Tel. 862-3027

ČE HOČETE POTOVATI,

se z zaupanjem obrnite name. V vseh večjih mestih Evrope, Amerike in Kanade imam poleg poslovnih tudi prijateljske zveze, kar izdatno pripomore, da je potovanje prijetnejše. — Če me slučajno ni v agenciji, vprašajte za GABRIJELO, lahko ji pa tudi telefonirate na telefon agencije: 329-6833.

CONCORDE INTERNATIONAL TRAVEL, 541 King Street,
Melbourne, 3003 — Tel. 329 - 6833 . — Consultant DR. J. KOCE

najbrž niti ni bil v svesti, je bil nosilec bolezni. Ker je kontrola domala nemogoča, zdaj krvne banke apelirajo na poštenost in prosijo, naj bi ne dajali krvi homoseksualci, ljudje z okvarami imunološkega sistema, novi emigranti iz Haitijev in Centralne Afrike, dalje narkomani in pa ljudje, ki že kažejo simptome bolezni AIDS ter njih partnerji. Simptomi te bolezni, za katere še ni uspešnega zdravila, so: močno nočno potenje, nerazložljive vročine, nenadna izguba telesne teže in pa stalno otekle bezgavke.

Je to nova šiba božja pomehkuženi moderni družbi, ki ji za Boga in njegove zapovedi ni več mar, ki živi le za to življenje in si v užitkih ne zna postaviti nobene meje več?

ZA "LETO MLADIH" je leto 1985 oglasila Organizacija združenih narodov. Pod mladino je vključila vse od dvanajst do petindvajset let starosti. Bog daj, da bi številni sporedi leta po vsem svetu odkrili šibke točke z ozirom na doraščajočo mladino, ki toliko-krat tava brez vsakega cilja, ter tudi pokazali na rešitev problemov, ki bi zadovoljila tako mladino kot tudi starejšo generacijo. Že zdaj vemo, da preveč ni mogoče pričakovati, a takale mednarodna zadeva le osvetli marsikateri problem. Tudi "Leto otroka" ali "Leto prizadetih" nista bila zaman, četudi je premik k izboljšanju morda komaj viden. Nekaj je pa le potrskalo na vest in zavest človeštva . . .

IN GOD'S NAME je naslov knjige, ki jo je napisal angleški novinar David Yallop. O njej so bili nedavno naši časopisi polni in avtor je bil sam med nami, da bi z raznimi intervjuji zainteresiral čim več bralcev (in s tem seveda kupcev) svojega dela. In vsebina? Več kot fantastična: Papež Janez Pavel I., ki je pred sedanjim vladal komaj nekaj tednov, naj bi ne umrl naravne smrti, ampak naj bi bil umorjen . . . Resničnih dokazov pa nič — same obtožbe in domneve, glavni viri pa neimenovani, da niti raznih izjav ni mogoče preveriti.

Sem mislil o tem pripraviti članek, saj je v tedniku

"The Advocate" Msgr. A. Rabeschini, ki je bil takrat kot tajnik pokojnega kardinala Knox-a v Vatikanu in prav v sredi dogodkov, postavljal zadevo v pravo luč. Pa ni bilo vredno, kajti sprva dokaj glasni Yallop je kar hitro umolknil, ko se je oglasil najbolj poznani in priznani melbournski advokat Frank Galbally ter knjigo označil kot „hoax“. Mož, ki je v štiridesetih letih svoje advokatske prakse imel opravka na kriminalnem sodišču s preko 300 umori, je poudaril, da nobena Yallopovih obtožb ne bi prišla niti do tega, da bi jih porota sploh mogla vzeti v poštev.

V ARGENTINI je slavil letos zlatomašniški jubilej duhovni vodja tamkajšnjih slovenskih priseljencev, Msgr. Anton Orehar. Doma je iz Predosej pri Kranju, kjer je leta 1934 zapel novo mašo. V Argentino je prišel s povojnimi begunci in bil imenovan za direktorja tamkajšnjih slovenskih duhovnikov ter dušnega pastirstva med Slovenci. Leta 1965 je za svoje delo prejel častni naslov Monsignorja. Seveda naš zlatomašnik v svojem delu ni zajel le strogo cerkvenega področja, ampak je — kot sleherni izseljenski duhovnik — ves čas deloval tudi na kulturnem polju. Veliko je vplival na razvoj slovenskega šolstva in na duhovno povezavo krajevnih domov z osrednjo Slovensko hišo. Tudi v Avstraliji mu čestitamo k jubileju in mu želimo še mnogo let!

ŽIVLJENJE povprečnega Avstralca se je v zadnjih petindvajsetih letih podaljšalo za šest let: moški živi zdaj v Avstraliji najmanj do dvainsedemdesetega leta, ženske pa celo za šest let posekajo moške.

Lansko leto se je število avstralskega prebivalstva povečalo za en odstotek (175.000 ljudi). Rodilo se je skoraj četrtna milijona otrok, umrlo pa je le 110.000 ljudi. Priseljencev od drugod je prišlo samo 42.000, kar je bilo 60.000 manj kot leto dni prej.

V Avstraliji se je lani poročilo 114.800 parov, kar je 2500 manj kot leto prej. Ločilo pa se je lansko leto pri nas 43.400 parov — 700 parov več kot leta 1982.

kotiček naših mladih

Dragi striček! Moram Ti povedati žalostno vest: v Sloveniji je umrla moja babica, mama moje mamice. Bila je stara 78 let, pa je še tako lepo pisala. Mene je imela rada, ker sem ji pisal po slovensko. Seveda mi je mama pomagala pri vsakem pismu.

Moja mama je zelo žalostna, da ni mogla domov na pogreb. Bomo šli pa zato drugo leto na obisk in tudi na grob. A mama pravi, da ne bo doma več tako lepo kot prej. — Ali imaš tudi Ti mamico?

Pozdravlja te Joe Kosmach, 13 let, Nhill, Vic.

Joe, tudi jaz sem imel mamico, a je že pokojna. Zato razumem žalost tvoje mame. Bodи priden! — Striček

DRAGI OTROCI!

Danes se zopet oglaša Sydney. Naše tamkajšnje versko središče v Merrylandsu predstavlja v GALERIJI MLADIH dve vrli dekleti slovenske skupnosti, ki se zbira okrog cerkve sv. Rafaela. Na sliki sta od leve na desno CARMEN in MICHELLE KALC. Obe sta priredni študentki srednje šole, v verskem središču pa se udejstvujeta kot članici mladinskega pevskega zbora "Zarja". Obema želimo tako zdaj pri učenju kot kasneje v življenju obilo lepih uspehov.

Pa naj tu objavimo, kar sta ob priliki šestnajstega rojstnega dne (sweet sixteen) Kalčeve Carmen ter darežljivosti njenih staršev napisali prijateljici Milena Godec in Gail Twrdy:

Z LATE PTIČKE

PTIČKE ZLATE JAZ IMAM,
PTIČKE ČUDOVITE,
PRAV NA DNU SRCA NEKJE
DOBRO, DOBRO SKRITE.

NIHČE JIH ŠE VIDEL NI,
NITI MOJA MAMA.
Z NJIMI SEM VSE DNI, NOČI,
VEDNO, VEDNO SAMA.

ČE SRCE JE ŽALOSTNO
IN NE MORE SPATI,
SLADKO GA USPAVAJO
PTIČKE V KLETKI ZLATI.

VČASIH Z NJIMI DALEČ PROČ
OD LJUDI IN DÓMA
HREPENENJE MOJE – V SVET
BAJK IN PRAVLJIC ROMA.

ŠE DO ZVEZD, DO SAMIH ZVEZD
IN DO RAJSKIH DURI
PTIČKE ZLATE PONESO
ME V SAMOTNI URI.

KDO SO PTIČKE ZLATE TE,
KI SAM BOG JE VANJE
DAHNIL MOČ PREČUDEŽNO?
— MOJE MLADE SANJE.

Mirko Kunčič

V nedeljo 19. avgusta je Carmen Kalc praznovala svoj šestnajsti rojstni dan. Naj kar tukaj poveva, da sta Carmen in njena sestra Michelle zelo prijazni dekleti in redno prihajata v cerkev in k petju. Njuni starši so ob rojstnem dnevu nam vsem skupaj napravili lepo presenečenje, "surprise party" bi lahko rekli. Povabili so celotni mladinski zbor "Zarja" na vožnjo po sydneyskem zalivu (Harbour Cruise), sami vse organizirali in seveda tudi plačali vse stroške. Po maši smo se vsi skupaj peljali z vlakom do pristanišča, kjer nas je sprejela ladja, na kateri smo se imeli zares prijetno. Večina od nas kaj takega še ni doživelja. Člani "Zarje" smo poklonili Carmen voščilnico in zlato verižico s križcem. Daru je bila zelo vesela in nam je v hvaležnosti vrnila zahvalno kartko. Nam vsem bo ostal dan v najlepšem spominu, staršem Kalc pa na tem mestu naša iskrena zahvala, da ob hčerkinem rojstnem dnevu niso napravili veselja samo njej, ampak nam vsem.

ODPRTO PISMO

... vsem slovenskim ustanovam po svetu in doma, kakor tudi vsem posameznikom, ki pripadajo slovenskemu narodu, kjer koli se nahajajo.

Ustanovili smo "ZVEZO SLOVENSKE AKCIJE" za obrambo slovenskega jezika, za obstoj slovenskega naroda, za oživitev slovenske zavesti in za pravice, ki nam pripadajo kot svobodnemu narodu.

Naše geslo je: **ŽIVI NAJ SLOVENSKA BESEDA!**

Še nikoli v naši tisočletni zgodovini ni bil obstoj našega naroda tako ogrožen kakor je danes. Od druge strani pa še nikoli v zgodovini nismo imeli take prilike za medsebojno povezavo, kot jo imamo danes.

Zbiramo imena in priimke in zapisujemo naslove tistih, ki jim je mar za slovenstvo. Kdor je za to, naj se pridruži naši AKCIJI. Ne ustanavljamo nobene politične stranke, ampak predlagamo, da se nam vse stranke pridružijo kot zainteresirane slovenske ustanove. Vsak Slovenec ali Slovenka, od Ljubljane do Washingtona, od Trsta do Buenos Airesa, naj podpiše in pošlje naprej – svoje ime zraven drugih v skupni seznam.

Ko nas bo podpisanih dva milijona, tedaj bo jasno, da sije pred nami bodočnost!

ŽIVI NAJ SLOVENSKA BESEDA!

Martin Berkoperc,   Ivan Kobal,
predsednik   tajnik

ZVEZA SLOVENSKE AKCIJE,
P. O. Box 153, Rydalmerle 2116, N. S. W.

Komur še ni jasno, zakaj gre, naj tu nekaj na kratko ponovimo, **kdo smo, kaj hočemo, kako mislimo, kaj naj pomeni ZVEZA SLOVENSKE AKCIJE?**

Vroča zadeva, ki smo jo vzeli v roke, ni majhne važnosti in vse kaže, da je pred nami visoka naloga, ki nam jo bo narod brez omahovanja pomagal izpolniti. Naloga je ta, da pokažemo in dokažemo, da smo Slovenci zavedeni in še čvrst narod, ki se v nevarnosti zna složno povezati.

Kdo smo? – Slovenci smo, ki vemo in se zavedamo, kam najprej pripadamo, četudi smo razkropljeni po celiem svetu.

Kaj hočemo? – Pokazati hočemo, da smo živ in žilav narod, ki ljubi svoj jezik in svojo kulturo in ki bo živel in ne bo podlegel pod nobenim pritiskom.

Kako mislimo? – Mislimo, v slogi z rojaki doma in po svetu, da je prišel čas, da se povežemo in prestejemo, da nas ne bodo več drugi šteli – ne za Avstrije in ne za Italijane, ne za Nemce, Slovake ali Jugoslovane, ampak za to kar smo: **ZA SLOVENCE**. Lahko smo namreč dobri državljanji katere koli države, obenem pa ostanemo in imamo pravico se pokazati in postaviti kot Slovenci.

Kaj naj pomeni "Zveza Slovenske Akcije"? – Ta zveza je izraz volje in pravice slovenskega naroda: živeti in se razcveteti kakor vsak narod, ki gleda v bočnost brez strahu.

Tistim, ki jim še zdaj ni jasno za kaj gre, naj odgovori naše geslo: "**ŽIVI NAJ SLOVENSKA BESEDA!**"

Dne 17. avgusta 1984 smo imeli že tretje srečanje v sydneyškem slovenskem verskem središču, ki je bilo napovedano samo od ust do ust, zato nismo pričakovali velike udeležbe. Senator Lajovic je obljubil udeležbo, pa je kasneje telefoniral tajniku, da je nujno zadržan. Tudi predsednik Martin Berkoperc je dal vedeti, da bomo menda morali opraviti brez njega. Tako je srečanje namesto predsednika vodil tajnik Ivan Kobal. Poleg prečitanja tajniškega poročila, nekaterih pisem in odgovorov, je bilo predloženih nekaj predlogov: Ime ustanove naj bo "Zveza Slovenske Akcije". – Geslo naj bo: Živi naj slovenska beseda! – Odprto pismo slovenskim ustanovam in posameznikom slovenskega rodu po svetu naj se podpiše, razmnoži in razpošlje. – Priloženo pismo pesniku Janezu Menartu naj se podpiše in odpošlje. – Vzorec za vpisovanje članov je v redu in se lahko

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction Pty. Ltd.
A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyškim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

razmnoži ter začne uporabljati. Ni važno, če bo oblika pozneje spremenjena.

Vsi gornji predlogi so bili enoglasno sprejeti, razvnela se je tudi debata in navdušenje je bilo veliko. — Ivan Kobal, tajnik.

KARRIDALE, W. A. — V marčnih Mislih sem se oglasil in objavili ste celo sliko kapelice na moji farmi, za katero mi je dala Marijin kipček moja mama, ko sem bil zadnjikrat doma na obisku. Žal moram povedati, da je mama zdaj v 96-tem letu umrla in doma nimam nikogar ter se tudi tja vrniti nimam namena. Zato pa bi rad ponovil oglas, ki sem ga že enkrat prej dal v Misli, a nanj ni bilo odmeva. Morda je zdaj kdo zainteresiran za nakup, če se morda namerava za stalno vrniti domov.

V Sloveniji imam malo posestvo, ki ga želim prodati. Kmetija je v Jerneji vasi pri Črnomlju v Beli krajini, s hišo in manjšim gospodarskim poslopjem. Celotna posest meri osem hektarjev: dva hektara je njiv in vinograd, ostala zembla pa je gozd. Vse je na ravnem.

Vasica je prijazna, krog nje se vije potok Dobličica, nad njo se dvigajo vinogradi, se više Kočevski gozdovi. Skozi vas je speljana asfaltirana cesta. Do Črnomlja je pet kilometrov, do rudnika Kanižarice pa dva in pol.

Kogar nakup zanima, naj piše na moj naslov, da se pomenimo o podrobnostih in morda tudi sklenemo kupčijo. — Ivan Štrucell, R. M. B. 181, P. O. Karri-dale 6288, W. A.

BARRACK HEIGHTS, N. S. W. — V avgustovi številki "Misli" sem brala o sydneyjski akciji za ohranitev naše zavednosti in slovenskega jezika. Zdaj pa sem tudi prejela Odprto pismo, ki Vam ga pošiljam in pro-

SYDNEYJSKIM ROJAKOM

nudi

BOLOGNA SMALLGOODS

Telefon

728 1717

7 QUEST AVE.

CARRAMAR, 2163

**sveže meso, kvalitetno suho meso,
raznovrstne salame in druge mesne izdelke.**

Za razne priložnosti po naročilu

spečemo tudi celega prašička.

Hitra in brezplačna dostava.

Obrnite se na nas!

Priporoča se lastnik podjetja

J. & A. ŠKRABAN

sim, da bi ga objavili s tem mojim pismom. (Ga ne bo treba, ker sem ga že sam prejel in objavil na prejšnji strani. Lepo pa je, da ste za zadevo tako navdušena. - Op. ur.) Naj ljudje vedo, za kaj gre! Kakor jaz si tudi vsak zaveden Slovenec želi, da bi narod, iz katerega izhajamo, obstal in tudi svoj jezik ohranil.

Veliko naših mater je že počiva v grobu. Če bi se vrnile in videle, kako je danes teptan in zanemarjen jezik, v katerem so nas učile izreči prve besede, bi se vnebovpijoče zjokale. Zato podprimo to našo akcijo po svojih močeh vsi, ki ljubimo svoj jezik in se zavemo nevarnosti, ki mu preti! Bog nam bodi ob strani! — S slovenskimi pozdravi! — Ivanka z možem Francijem Žabkar in družino.

MAREEBA, QLD. — Moram se oglasiti s poročilom, da smo 14. avgusta letos pokopali v Mareebi na-

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

"FRANK'S AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST,
N.S.W., 2165
Telefon: 72 1583

ročnico "Misli", 87-letno ŠTEFANIJO MARKOČIČ (Štefka Merkuža). Umrla je po štirih tednih popolne nezavesti. Njena družina je izhajala iz Nadrežnice, Komnen na Krasu. V Avstralijo je prišla leta 1930. Tu je namreč imela že dve sestri in brata.

Sestra Polda se je izselila na našo celino že leta 1908. Tu se je poročila s Ferdinandom Fornazičem, doma iz Gorjanskega na Krasu, v Avstralijo pa je prišel leta 1904. Oba sta seveda že pokojna. Eden ali dva otroka imata farme sladkorne trstike v Innisfeil.

Brat Franc je prišel v Avstralijo leta 1923. Bil je pravi junak, dva metra visok in močan kot vol. Poročil se je po prokuri (na daljavo) z nekim domačim dekletom in ji poslal domov denar, da bi prišla za njim. Obrnilo se je drugače: dekle se je premislila, obdržala denar in ostala doma. V razočaranju je začel Franc piti in igrati – nobena stvar mu ni bila več mar. Končno je izginil in se še danes ne ve, ali je še živ ali je že mrtev. Bog vedi, kaj se mu je dogodilo.

Sestra Pepa je prišla v Avstralijo leta 1925. Poročila je nekega Knezeviča doma iz Lige (je to morda Lika? – op. ur.), kasneje pa živila v Brisbanu sama zase. Umrla je leta 1972. Zapustila je sina Leona, ki je danes vdovec z družino, po poklicu pa kemist.

Pokojna Štefanija je imela zelo mučno življenje in je mnogo pretrpela. Na začetku, po prihodu v Avstralijo leta 1930, je bila zaposlena kot služkinja po hotelih in farmah, kjer so jo sleparili in izrabljali

Rex PHOTO STUDIOS

Tel.: 386 8069

Excellence in Photography

Izdelavamo prvorstne fotografije
ob prilikah porok, krstov, prvih obhajil, birm

678–680 SYDNEY ROAD,
BURNSWICK, VIC. 3056

Govorimo
tudi slovensko

na razne načine. Leta 1936 se je poročila z Jožetom Markočičem, doma iz Kojskega v Goriških Brdih, v Avstraliji od leta 1920. Bila sta na farmi sladkorne trstike, nato na tobačni.. Jože je umrl leta 1961, Štefanija pa je prišla v Mareebo, kjer je živila v skromnem domu. Da se je lažje preživljala, je dajala dve sobi v najem.

Vidite, to je zgodovina otrok ene slovenske družine v North Queenslandu. Zanimiva, pa tudi žalostna obenem. Bog vedi, koliko takih zgodb prvih slovenskih naseljencev na naši celini je še, pa bodo še žal v pozaboto. Ob sporočilu o pokojnici sem tole napisal, ker bo vse to morda koga le zanimalo.

Ko bo naročnina pokojne Štefanije potekla, nadaljujte s pošiljanjem "Misli" na moje ime. Iskrene pozdrave! – Ivan Boltar.

Iskrena zahvala za sporočilo o pokojnici, ki naj počiva v božjem miru! Enako hvala za ostale podatke, ki so vsekakor zanimivi in odkrivajo delček zgodovine slovenskega naseljevanja na našo celino. Naj bo pismo zgled drugim – priporočamo se! – Urednik.

Mladi oče je bil v parku z vozičkom, v katerem se sinko dere na vse pretege. Govoril je: "Pomiri se, Filip, pomiri se! . . ." Mimo je prišla gospa in ga nagovorila: "Občudujem vaše potrpljenje z vašim Filipom!" On pa: "S kakšnim Filipom! Filip sem vendar jaz!"

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES Pty. Ltd.
182 Norton Street, Leichhardt, N.S.W., 2040

**TAX CONSULTANTS —
INSURANCE BROKERS**

Prevzemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom:

V. FERFOLJA,
J. M. THAME,
E. WEINBERG

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff. Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezni, v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds.)

Telefon: SYDNEY 560 4766 in 560 4490

VAŠA DOMAČA
TURISTIČNA
AGENCIJA
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666
(vse ure)

Vabimo Vas, da obiščete našo pisarno, ki ima lastni prostor za parkiranje. Ali pa nas pokličite po telefonu in PRIDEMO NA VAŠ DOM, če je tako ugodnejše!

Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja
(pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov, finančnega posojila,
zavarovanja, fotografij za potne liste ...)

VAM JE NA USLUGO

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road, EAST DONCASTER, Victoria 3109
Telefon: 842 5666 (vse ure!)

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952 dobro poznano
in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje.

PARI, KI NAČRTUJETE Poročno POTOVANJE, STOPITE V ZVEZO Z NAMI!
UREJAMO TUDI POTOVANJA PO AVSTRALIJI, V NOVO ZELANDIJO,
BALI, SINGAPUR, HONGKONG,
ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIŠKE, KANADO
TER SEVEDA KAMOR KOLI V EVROPO IN NA VSE STRANI SVETA.

Ne pozabite ime ERIC IVAN GREGORICH!
Priporočamo se in Vas ne bomo razočarali!

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

Tudi drugo leto (1985) bo skupinski polet MELBOURNE – SYDNEY – LJUBLJANA.
V mesecu juniju bo zelo ugodna ekonomska prilika za obisk lepe rodne domovine.
Obrnite se na nas za podrobnejša pojasnila!

